

Vastgesteld door de raad van de gemeente Borsele bij besluit van 3 maart 2005

, voorzitter

, griffier.

TOELICHTING

TOELICHTING

behorende bij het bestemmingsplan "Groenproject 't Sloe" in de gemeente Borsele.

INHOUD

1.	INLEIDING	5
2.	BELEIDSKADER	7
2.1	Rijksbeleid	7
2.2	Provinciaal beleid	9
2.3	Gemeentelijk beleid	10
2.4	Conclusie	11
3.	BESTAANDE SITUATIE	13
4.	VISIE(VORMING) TOTALE MULTIFUNCTIONELE GROENGEBIED	17
4.1	Uitgangspunten	17
4.2	Ontwerpprincipes	21
4.2.1	Karakteristieken van het bestaande landschap	21
4.2.2	Boskamers	23
4.2.3	Gradiënten	23
4.3	Effecten op de omgeving	24
5.	INRICHTING EN BEHEER DEELGEBIEDEN	29
5.1	Inrichting	29
5.1.1	Inrichtingsplan Galghoek	29
5.1.2	Inrichtingsplan Weelhoek	29
5.1.3	Inrichtingsplan Tevixhoek	30
5.1.4	Overige kavels	30
5.2	Bepanting	30
5.3	Beheer	30
5.4	Extensieve recreatie	31
6.	MILIEU EN DUURZAAMHEID	33
6.1	Bodemaspecten	33
6.2	Water	34
6.3	M.e.r.-beoordeling	35
6.4	Overige aspecten	37
7.	JURIDISCHE VORMGEVING	41
8.	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	45
9.	MAATSCHAPPELIJKE TOETSING EN OVERLEG	47
9.1	Maatschappelijke toetsing	47
9.1.1	Mondelinge inspraakreacties	47
9.1.2	Schriftelijke inspraakreacties	47

9.2	Overleg	59
9.3	Overleg over aanmeldingsnotitie mer-beoordeling.	70
9.4	Procedure ex artikel 19 lid 2 WRO	73

BIJLAGEN:

1. Inrichtingsplan deelgebied Galghoek
2. Inrichtingsplan deelgebied Weelhoek
3. Inrichtingsplan deelgebied Tevixhoek
4. Inspraakrapport
5. Reacties in het kader van het artikel 10-overleg
6. Reacties in het kader van de m.e.r.-beoordeling
7. Vrijstellingsbesluit ex artikel 19 lid 2 WRO d.d. 24 juni 2003
8. Rapport Grontmij d.d. 4 juni 2003/Analyse flora en fauna
9. Rapport Grontmij d.d. 29 april 2003/Cultuurhistorische achtergronden en inrichtingsprincipes

I. INLEIDING

De Kraaijertpolder en de Borsselepolder zijn grote, rechthoekig verkavelde akkerbouwpolen, ingeklemd tussen twee uitersten: de industrie in het Sloegebied aan de ene kant en het waardevolle landschap van de Zak van Zuid-Beveland aan de andere kant.

De overheersende aanwezigheid van de zware industrie tast de eigenheid van het landschap aan. In maart 1994 heeft de gemeente Borsele haar voornemen voor het maken van een totaalvisie voor de Sloerand bekend gemaakt door middel van de brochure "De Sloerand, uitdagingen en kansen, een aanzet voor een samenhangend beleid voor de polders en de dorpen rond het Sloegebied".

De gemeente Borsele en Vereniging Natuurmonumenten zijn voornemens, om grenzend aan het industriegebied en de kern Borssele, een grootschalig multifunctioneel groengebied (groenproject 't Sloe) te realiseren. In figuur 1 is het gebied aangegeven. De functie van het te realiseren groengebied is tweeledig. Enerzijds is het gebied bedoeld als afschermend element tussen de kernen van de gemeente Borsele en het industriegebied Sloe. Anderzijds krijgt het gebied een landschappelijke functie en dient er plaats te zijn voor extensieve recreatie. Het streven is erop gericht een min of meer aaneengesloten gebied te realiseren van maximaal 200 ha.

Reeds enkele jaren vindt overleg plaats over de realisatie van dit grootschalig groengebied. Inmiddels is ook een aantal percelen (circa 100 hectare) in het gebied aangekocht. De noodzaak om dit groengebied in verschillende fasen te realiseren, alsmede de voortgang van het landinrichtingsproject "Aanpassingsinrichting Borssele", maakt het opstellen van een planologische regeling noodzakelijk. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een planologische regeling teneinde de aanleg van een gedeelte van het totale multifunctionele groengebied juridisch mogelijk te maken. In figuur 1 is het plangebied weergegeven.

In hoofdstuk 2 wordt het beleidskader omschreven waarmee bij de onderhavige planvorming rekening gehouden dient te worden. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de bestaande situatie. In hoofdstuk 4 worden de uitgangspunten en de ontwerpprincipes besproken die ten grondslag hebben gelegen aan de visie voor het totale groengebied. In hoofdstuk 5 wordt de inrichting beschreven van de deelgebieden die in het voorliggende bestemmingsplan planologisch worden geregeld. In hoofdstuk 6 worden enige relevante milieu-aspecten behandeld en wordt ingegaan op waterhuishoudkundige aspecten. In de hoofdstukken 7 en 8 wordt achtereenvolgens ingegaan op de juridische vormgeving van het bestemmingsplan en is de economische haalbaarheid van het plan getoetst. In Hoofdstuk 9 zijn tenslotte de maatschappelijke toetsing en wettelijk vooroverleg opgenomen.

Figuur 2: Indeling buitengebied conform bestemmingsplan "Landelijk gebied"

2. BELEIDSKADER

2.1 Rijksbeleid

Nota Ruimte

Algemeen

Op 23 april 2004 is de Nota Ruimte vastgesteld door de ministerraad en ter behandeling verzonden aan de Tweede Kamer. Het betreft deel 3 (kabinetsstandpunt) van het PKB Nationaal Ruimtelijk Beleid waarbij het eerder uitgebrachte deel 3 met betrekking tot de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening is ingetrokken.

De Nota Ruimte bevat de integrale visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. De nota vervangt de VINEX inclusief Vinac en de SGR en bevat niet alleen de ruimtelijke uitspraken zoals die eerder in de Vijfde Nota waren opgenomen, maar ook die uit het Tweede Structuurschema Groene Ruimte (SGR2) en uit het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP), voor zover het kabinet daaraan vasthoudt. In overeenstemming met het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet bevat de nota de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijke land. In de nota zijn generieke regels ter waarborging van de algemene basiskwaliteit opgenomen, waarbij de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur van Nederland (RHS) een belangrijke rol speelt. De RHS beperkt zich tot die gebieden en netwerken die het kabinet van nationaal belang acht. Op het gebied van economie, infrastructuur en verstedelijking gaat het om de economische kerngebieden, mainports, brainports en greenports, nieuwe sleutelprojecten, hoofdverbindingssassen en de nationale stedelijke netwerken. Met betrekking tot water, natuur en landschap bestaat de nationale RHS uit de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de Kust, Vogel- en habitatrictlijngebieden en natuurbeschermingsgebieden, de EHS en robuuste ecologische verbindingen, werelderfgoedgebieden en nationale landschappen. Voor de overige gebieden van Nederland dienen de decentrale overheden te zorgen voor een goede ruimtelijke kwaliteit. Er wordt meer ruimte geboden voor decentrale afwegingen. Concrete uitwerkingen kunnen door provincies en gemeenten per situatie worden bepaald. Er is sprake van een accentverschuiving van ordening naar ontwikkeling waarbij ook het rijk in plaats van toelatingsplanologie kiest voor de aanpak van een gebiedsgerichte ontwikkelingsplanologie. Het rijk komt terug op het bestaande decentrale planningsstelsel met een centrale rol voor de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Groene ruimte

Het rijksbeleid richt zich op borging en ontwikkeling van natuurwaarden en landschappelijke kwaliteit en van bijzondere, ook internationaal erkende, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het rijk heeft in de Nota Ruimte 20 Nationale landschappen aangewezen waarbinnen de belangrijkste Belvedere- en Unesco-gebieden liggen.

De Zak van Zuid-Beveland is als onderdeel van Zuidwest-Zeeland aangewezen als Nationaal Landschap. Nationale Landschappen zijn gebieden met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten. Landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten van nationale landschappen moeten behouden blijven, duurzaam beheerd en waar mogelijk worden versterkt. Natuur gekoppeld aan landschap en cultuurhis-

torie is één van de belangrijke aandachtspunten. Binnen Nationale Landschappen is "behoud door ontwikkeling" het uitgangspunt voor het ruimtelijk beleid. De landschappelijke kwaliteiten zijn medesturend voor de wijze waarop de gebiedsontwikkeling plaatsvindt. Uitgangspunt is dat de nationale landschappen zich sociaal-economisch voldoende moeten kunnen ontwikkelen, terwijl de bijzondere kwaliteiten van het gebied worden behouden of worden versterkt.

De provincie is verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid voor nationale landschappen. In de PKB is voor het nationale landschap Zuidwest-Zeeland een globale begrenzing opgenomen. Een verdere detaillering zal plaatsvinden in het streekplan.

De Westerschelde is aangewezen als een gebied behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en delen behoren tot het Vogel- en Habitatrichtlijngebied (VHR-gebied). Voor dit EHS-gebied geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een "nee-tenzij"-regime. Het ruimtelijk beleid is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van deze wezenlijke kenmerken en waarden waarbij tevens rekening wordt gehouden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Ruimtelijke initiatieven zijn niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Voor de VHR-gebieden wordt verwezen naar het regime zoals dat geldt in de huidige Natuurbeschermingswet en het afwegingskader in de Habitatrichtlijn. (zie hierna)

Vogelrichtlijn/Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Delen van de Westerschelde zijn opgenomen op de lijst van speciale beschermingszones in het kader van de (Europese) Vogelrichtlijn. De beschermende status heeft tot doel het voortbestaan van honderden vogelsoorten in Europa te verzekeren. De vogelrichtlijn richt zich ook op de bescherming van watergebieden van internationale betekenis. Een groot aantal beschermingszones, waaronder de Westerschelde, is om die reden tevens aangemerkt als wetland van internationale betekenis. Doel is deze watergebieden (of wetlands) wereldwijd te beschermen tegen vernietiging en verlies van natuurwaarden.

In de aangewezen zones zijn thans diverse bestaande functies aanwezig, zoals recreatie, visserij, infrastructuur en agrarische gebruiksvormen. Voor deze functies geldt dat het huidige gebruik geen beletsel is voor de in het gebied aanwezige vogelkundige waarden. Indien er ontwikkelingen plaatsvinden die significante nadelige effecten hebben op de te beschermen vogelkundige waarden dienen er passende maatregelen genomen te worden om deze effecten weg te nemen. De afwegingskaders zoals verwoord in de Habitatrichtlijn zijn in soortgelijke bewoordingen terug te vinden in de afwegingsformules die zijn opgenomen in het Structuurschema Groene Ruimte (zoals het compensatiebeginsel) welke zijn doorvertaald naar het Streekplan.

Habitatrichtlijn

Rijk, provincies en gemeenten hebben de gezamenlijke verantwoordelijkheid de natuur te beschermen. Tot die natuur behoren alle natuurgebieden, maar ook de beschermde planten- en diersoorten binnen en buiten deze gebieden. Het behoud van de soortenrijkdom, ofwel het behoud van biodiversiteit, is een belangrijk onderdeel van het (rijks)natuurbeleid.

Die gezamenlijke verantwoordelijkheid is gebaseerd op nationale en internationale afspraken, vastgelegd in de Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn en in verschillende verdragen en overeenkomsten. Deze internationale verplichtingen zijn al voor een groot deel verankerd in de Nederlandse regelgeving, met name in de huidige Natuurbeschermingswet. Met de in voorbereiding zijnde wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 en de inwerkingtreding van deze wet en de Flora- en Faunawet is de volledige implementatie van de richtlijnen een feit.

2.2 Provinciaal beleid

Streekplan Zeeland

De hoofdlijnen van het provinciaal beleid voor de provincie Zeeland liggen vast in het streekplan Zeeland dat op 12 september 1997 is vastgesteld. Door de provincie is een 'zonering landelijk gebied' opgesteld. Door het bieden van kansen voor de landbouw enerzijds en het veiligstellen van ecologische, landschappelijke en recreatieve waarden anderzijds, zijn duidelijke keuzes noodzakelijk. De provincie geeft hiertoe ruimtelijke prioriteiten aan per gebied.

Het onderhavige plangebied is aangemerkt als een gebied waar een 'agrarische ontwikkeling richtinggevend' is. De hoofdfunctie is landbouw. Het ruimtelijke beleid in dit gebied dient toegesneden te worden op het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden aan de landbouw.

Met betrekking tot het voorliggende bestemmingsplan is verder het provinciale beleid ten aanzien van landschap en archeologie van belang. In het onderstaande zal hier aandacht aan besteed worden.

Landschap

Het provinciaal landschapsbeleid is gericht op behoud en ontwikkeling van een karakteristiek Zeeuws landschapspatroon. Het landschapsbeleid beoogt ruimtelijke ontwikkelingen in het landelijk gebied op een verantwoorde wijze bij de bestaande kwaliteiten aan te laten sluiten. Om een voor Zeeland optimale landschappelijke kwaliteit te bereiken is het van belang om aan te sluiten bij de typische Zeeuwse kenmerken van het landschap. Ze geven de bandbreedte van mogelijke ontwikkelingen aan. Aangesloten kan bijvoorbeeld worden bij het typische Zeeuwse culturele erfgoed, zoals de inpolderingsgeschiedenis met bijbehorende polderstructuur en dijkenpatroon, het grondgebruik, de herkenbaarheid van patronen in het huidige landschap en de huidige verschijningsvorm en functies.

Specifieke aandacht wordt gevraagd voor de landschappelijke inpassing van het Sloegebied en de Westerscheldetunnel, gezien het grote belang hiervan voor de landschapsvernieuwing, als scheidende zone tussen industriegebieden en de Zak van Zuid-Beveland en als saneringsmiddel bij de bron.

Archeologie

In navolging van het "Verdrag van Malta" is het provinciaal beleid gericht op het bevorderen van archeologisch onderzoek als zijnde een vast onderdeel van de planvoorbereiding.

Plannen worden getoetst aan het belang van het behoud van het archeologisch erfgoed, en de consequenties voor het archeologisch bodemarchief worden nagegaan.

Met behulp van respectievelijk de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) kan worden nagegaan of de gronden in het plangebied een archeologische betekenis hebben. Op de AMK zijn alle bekende archeologische terreinen (monumenten) aangegeven, waarbij vier waarderingscategorieën worden onderscheiden:

- terreinen van zeer hoge archeologische waarde. Dit zijn terreinen van nationaal belang die deels wettelijk beschermd zijn of voor bescherming in aanmerking kunnen komen;
- terreinen van hoge archeologische waarde. Van deze terreinen is bekend dat ze waardevolle archeologische resten bevatten, maar deze worden eerder van provinciaal of regionaal belang geacht;
- terreinen van archeologische waarde. De archeologische waarde van deze terreinen is grotendeels verloren gegaan door natuurlijke erosie en/of door grondwerkzaamheden. Toch is niet uitgesloten dat er nog belangrijke archeologische resten aanwezig kunnen zijn. Deze terreinen zijn van lokaal belang;
- terreinen van archeologische betekenis. Van deze terreinen zijn nog te weinig gegevens beschikbaar om ze in één van de bovenstaande categorieën te kunnen indelen. Deze terreinen moeten in het veld nader worden bekeken en gewaardeerd.

2.3 Gemeentelijk beleid

Sloerandbeleid

In maart 1994 heeft de gemeente Borsele haar voornemen voor het maken van een totaalvisie voor de Sloerand bekend gemaakt door middel van de brochure "De Sloerand, uitdagingen en kansen, een aanzet voor een samenhangend beleid voor de polders en de dorpen rond het Sloegebied". De eerste ideeën voor een totaalvisie betreffen de aspecten wonen, bedrijvigheid en landbouw en landschap. De dorpen in de Sloerand liggen in de onmiddellijke nabijheid van de bedrijven in het Sloegebied. Met het oog op korte woon-werk-afstanden kan het wonen in deze dorpen voor werknemers in het Sloegebied een aantrekkelijke keuze zijn, mits de kwaliteit van de woonomgeving dat toelaat.

Met het oog op de vraag naar bedrijfsgronden vanuit 's-Heerenhoek/Nieuwdorp en ter opvang van aanvullende bedrijfsactiviteiten, die direct nabij het Haven- en industrieterrein Sloe horen, wordt momenteel gewerkt aan een bestemmingsplan voor de realisering van een bedrijventerrein Sloepoort nabij 's-Heerenhoek. Het landschap in de Sloerand verdient bijzondere aandacht. Naast een zorgvuldige inpassing van nieuwe landbouw wordt gedacht aan duurzame vormen van bosbouw om de kwaliteit van de omgeving te vergroten. Zowel de gemeente als de provincie streven de aanleg van een multifunctioneel bos na.

Bestemmingsplan "Landelijk gebied"

Het grootste gedeelte van de gronden waarop het groengebied gerealiseerd wordt valt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan "Landelijk gebied", vastgesteld door de gemeenteraad op 5 februari 1998, en gedeeltelijk goedgekeurd door het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland op 22 september 1998.

De gronden zijn gelegen in het deelgebied "Grootschalige polders", dat in figuur 2 is weergegeven. Dit deelgebied wordt gekenmerkt door grootschaligheid, landschappelijke openheid, een lineaire en efficiënte inrichting en een industriële horizon (het Sloegebied). Belangrijke natuurlijke waarden zijn in de Grootschalige polders afwezig.

Het beleid van de gemeente is er op gericht de karakteristieke grootschaligheid en openheid te behouden. Het accent van het beleid ligt op 'intensieve grootschalige grondgebonden landbouw'. In vergelijking met andere delen van de gemeente, worden in de Grootschalige polders ruimere ontwikkelingsmogelijkheden aan de landbouw geboden. Het beleid is niet gericht op een vergroting van de natuurlijke kwaliteiten. Wel zal worden getracht de landschappelijke kwaliteit rond het Sloegebied te vergroten, door de ontwikkeling van duurzame boscomplexen. Hiertoe is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid naar bos opgenomen. De eventuele aankoop van grond zal plaatsvinden op basis van vrijwilligheid. Vervolgens kan de agrarische bestemming via een wijzigingsbevoegdheid worden omgezet in een bestemming voor multifunctioneel bos.

Bestemmingsplan "Zeehaven- en industrieterrein Sloe 1994"

In het noorden/westen grenst het plangebied aan het Haven- en industrieterrein Sloe. Voor dit industrieterrein vigeert het bestemmingsplan "Zeehaven- en industrieterrein Sloe 1994". Het plan voorziet in een juridisch-planologische regeling voor de industriële activiteiten in het Sloegebied. Het voorliggende bestemmingsplan vervangt een klein deel van dit plan.

In het bestemmingsplan "Zeehaven- en industrieterrein Sloe 1994" is een strook tussen het Sloegebied en de Bernhardweg reeds bestemd voor groenvoorzieningen. Daarnaast wordt in de toelichting van het bestemmingsplan reeds aangegeven dat de gemeente er naar streeft het contrast tussen het industrie- en zeehavengebied en de open polders te verzachten. De gemeente streeft met het Sloerandbeleid naar een geleidelijker overgang van het Sloegebied naar de polders door onder meer de aanplant van bos.

Bestemmingsplan "Westerschelde Oeververbinding (W.O.V.)"

In het bestemmingsplan "W.O.V." worden de aanleg van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen geregeld, alsmede de ruimtelijke veranderingen die hiermee direct verband houden. Ten behoeve van een landschappelijke inpassing van het wegtracé is in het bestemmingsplan aansluiting gezocht bij het zogenaamde Sloerandbeleid. Het aan te leggen multifunctioneel bos- c.q. groengebied ter afscherming van het industrie- en zeehavengebied biedt mogelijkheden om het wegtracé van en naar de Westerscheldetunnel op een goede landschappelijke manier in te passen. Hiertoe is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen teneinde de bestemming "Multifunctioneel bos" te kunnen realiseren.

2.4 Conclusie

De aanleg van een groot multifunctioneel groengebied past binnen de bovenaangehaalde beleidskaders. Het gebied waarin het groenproject gerealiseerd wordt kan op grond van het huidige rijksbeleid gerekend worden tot een gebied waarop de bruine koers van toepassing is. In deze gebieden heeft de landbouw een overheersende functie, doch omvangrijke complexen van intensieve landbouwwormen en bosbouw worden mogelijk geacht. Daarnaast

worden ook grootschalige ingrepen in het landschap, waartoe de realisering van een groot groengebied gerekend kan worden, toelaatbaar geacht.

In het toekomstige rijksbeleid maakt het plangebied deels onderdeel uit van het zogenaamde "Nationaal landschap". Het rijk ontwikkelt en verbetert de landschappelijke en recreatieve kwaliteiten van deze gebieden en beschermt de algehele landschappelijke en cultuurhistorische karakteristiek en identiteit. De aanleg van een groot groengebied biedt een goede kwaliteitsimpuls voor het landschap. Daarnaast gaat er een afschermende functie uit ten behoeve van de in de nabijheid van het Sloegebied gelegen dorpen. Dit komt de leefbaarheid in deze dorpen ten goede.

Het aanleggen van een groot groengebied heeft geen negatieve consequenties in relatie tot de aanwijzing van de Westerschelde en de Voordelta op basis van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Door de toename van het areaal aan groengebied zal er veeleer sprake zijn van een versterking. Met toepassing van het zogenaamde digitale 'Natuurloket' is onderzocht of zich in het gebied bepaalde soorten planten en dieren bevinden die bescherming genieten. Dit loket verwijst naar bestaande gegevens over de aanwezigheid van soorten planten en dieren in Nederland. Het gaat hierbij om soorten die bescherming genieten vanuit wet- en regelgeving, om te beginnen Vogel- en Habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet. Ook wordt informatie gegeven over soorten van Rode lijsten. Uit het onderzoek blijkt dat in of in de nabijheid van het gebied verschillende soorten broedvogels, vaatplanten en vlinders voorkomen.

Aan de Grontmij Advies & Techniek is gevraagd een analyse uit te voeren van de flora en fauna. Op 4 juni 2003 is het rapport uitgebracht. Geconcludeerd kan worden dat het aanleggen van een groot groengebied geen negatieve consequenties heeft voor de voorkomende soorten. Ten aanzien van zoogdieren wordt in het rapport nog opgemerkt dat door de groenontwikkeling de kwaliteit van de biotoop en de biotoopdiversiteit voor de aanwezige soorten aanzienlijk zal toenemen. Het rapport is als bijlage 8 bij deze toelichting opgenomen.

In provinciale en gemeentelijke beleidsstukken wordt reeds lang gesproken over de realisering van een groene bufferzone tussen het Sloegebied en de open polders. Het realiseren van een groot groengebied geeft invulling aan de reeds lang levende wens om te komen tot een goede landschappelijke inpassing van het Sloegebied.

3. BESTAANDE SITUATIE

Voor het opstellen van de visie voor de inrichting van het totale groengebied is het gebied geanalyseerd op de aspecten landschap, bodem, reliëf, hydrologie, ecologie en technische beperkingen. Bij de visievorming is aansluiting gezocht bij de karakteristieke kenmerken van het gebied op de genoemde aspecten. Dit heeft geleid tot enige randvoorwaarden waarmee bij de visievorming rekening is gehouden. Verder is rekening gehouden met uitgangspunten zoals die eerder door de Stuurgroep Sloebos zijn geformuleerd. Deze randvoorwaarden c.q. uitgangspunten komen in het volgende hoofdstuk aan de orde. Wellicht ten overvloede wordt er nogmaals op gewezen dat in dit hoofdstuk de bestaande situatie voor het gehele groengebied wordt beschreven. Daar waar in dit hoofdstuk gesproken wordt over plangebied wordt derhalve het totale groengebied bedoeld. In hoofdstuk 5 wordt expliciet ingegaan op de deelgebieden van het totale groengebied, die door middel van dit bestemmingsplan juridisch-planologisch worden geregeld.

Landschap

Het plangebied maakt onderdeel uit van de Borsselepolder. Deze polder wordt gekenmerkt door haar open landschap. De Borsselepolder is in de 17^e eeuw ingepolderd. Opvallend aan de polder is het heldere, blokvormige verkavelingspatroon. De gedraaide ligging van de kern Borssele, met haar geometrische opbouw ten opzichte van dit verkavelingspatroon is een opvallend aspect in deze polder. De Borsselepolder kent overwegend een agrarisch grondgebruik (akkerbouw, fruitteelt). Langs de rechte wegen ontbreekt de beplanting. Aan de noord- en westzijde van de kern Borssele bevindt zich het "dorpsbos Borssele". Dit in de jaren '80 aangelegde bos kent een intensieve padenstructuur en parkachtige inrichting.

Het plangebied wordt gekenmerkt door haar openheid: vanaf de zeedijk langs de Westerschelde is het gehele gebied te overzien. De gronden zijn grotendeels in gebruik als akkerbouwgrond. In het oostelijk deel bevinden zich enkele boomgaarden. Het industriegebied "Vlissingen-Oost" en de EPZ-centrale zijn dominant aanwezig aan de noordelijke en westelijke horizon. Enkele boerderijen liggen, evenals de kern Borssele, als "eilanden" in deze open ruimte.

In het oostelijk deel van het plangebied hebben recent enige werkzaamheden plaatsgevonden die een grote ruimtelijke impact hebben op de omgeving: de aanleg van de toeleidende wegen naar de Westerscheldetunnel, de realisatie van een verbeterde ontsluiting van het Sloegebied en de aanleg van een verzorgingsplaats.

Bodem

Ter plaatse van het plangebied bestaat de bodem overwegend uit zavel, vaak op een slecht doorlatende ondergrond van matig zware klei. Ter plaatse van de voormalige kreken bestaat de bodem overwegend uit klei met een deklaag van zware zavel. Tegen de Westerscheldedijk ter hoogte van de energiecentrale bevindt zich plaatselijk een zandkopje onder een deklaag van zware zavel.

Figuur 3: Bestaande situatie inclusief aangepaste vormgeving ontsluiting Sloegebied

Reliëf

De maaiveldhoogte in het plangebied varieert globaal gezien van N.A.P. + 0,60 tot 1,60 meter. Plaatselijk zijn hogere "kopjes" te vinden met hoogtes van circa N.A.P. + 2,00 meter. Ter plaatse van de vroegere kreken loopt het maaiveld af. De kreken zijn op dit moment nog te herkennen als inzinkingen in het landschap, met op het diepste punt een waterloop.

De omringende polders liggen min of meer op gelijke hoogte. Het Sloegebied ligt aanzienlijk hoger dan de omliggende polders als gevolg van het opspuiten van de terreinen met zand. Op het industriegebied worden hoogtes bereikt van N.A.P. +4,0 tot +5,0 meter.

Gesteld kan derhalve worden dat de bestaande hoogteverschillen in het plangebied beperkt zijn. Het bestaande reliëf biedt echter goede mogelijkheden om het ontwerp van kreekstructuren hierop te baseren.

Hydrologie

Oppervlaktewaterhuishouding

Het plangebied behoort waterstaatkundig tot het afwateringsgebied van het gemaal Borssele. Dit afwateringsgebied heeft een totaal oppervlak van ca. 3730 ha en loost op de Westerschelde. In het plangebied bevindt zich een viertal primaire watergangen die zorgdragen voor de waterafvoer in de richting van het gemaal. Deze zijn in figuur 4 weergegeven. De meest westelijke en de meest oostelijke van deze watergangen hebben niet alleen een functie voor de waterafvoer van het plangebied, maar ook een doorvoerfunctie voor water afkomstig uit het achterliggende gebied. De meest westelijke watergang voert tevens water af uit het bovenliggend gebied ter grootte van 89 ha. De meest oostelijke watergang (Paardegatse watergang) is één van de hoofdwatgangen van de Borsselepolder en voert water af van een gebied van circa 1270 hectare, gelegen ten noordoosten van het plangebied.

Grondwaterhuishouding

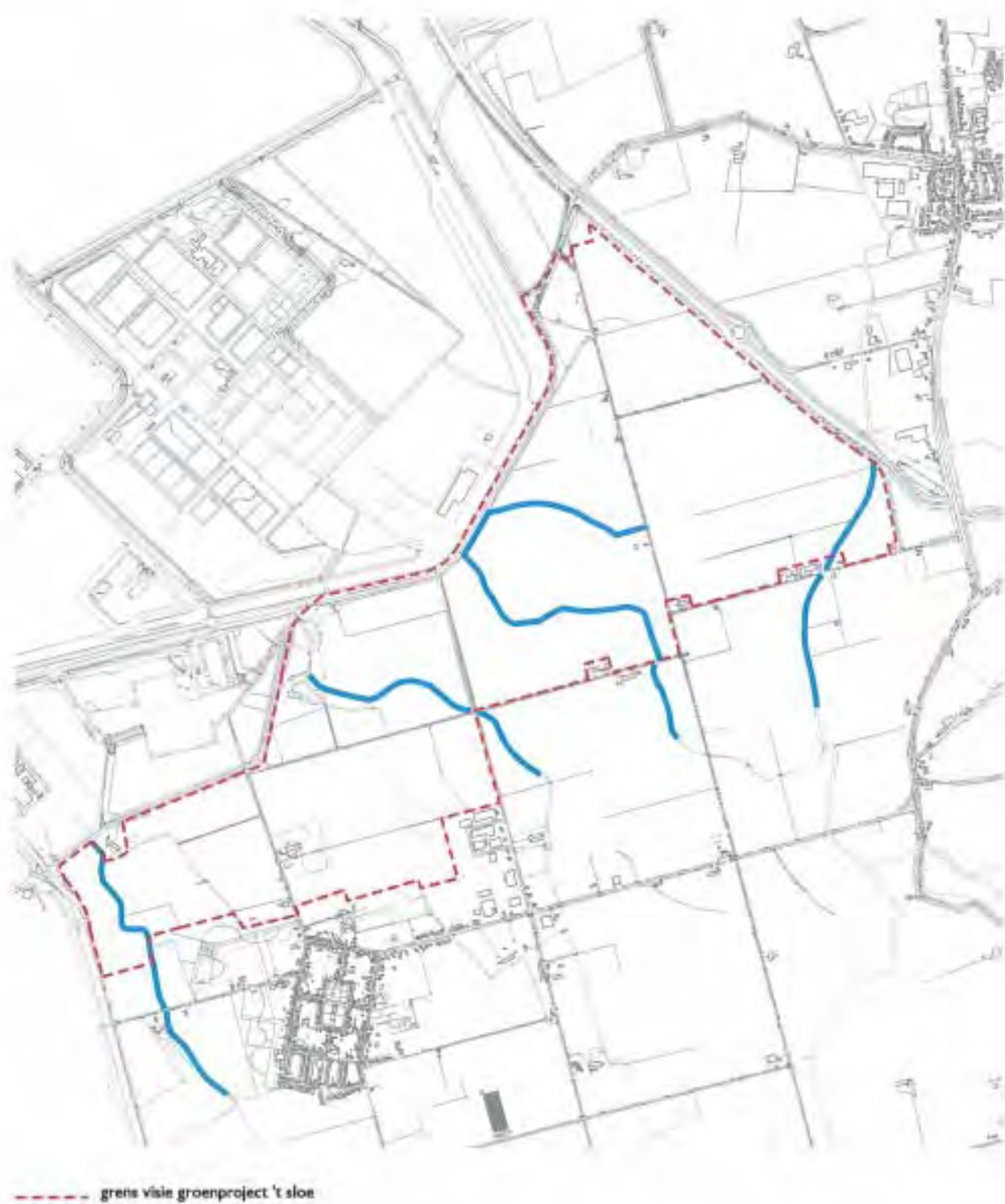
Het plangebied is relatief droog. De waterstanden zijn met name gebaseerd op het huidige agrarische grondgebruik.

Ecologie

Het plangebied kent voor het overgrote deel een agrarisch gebruik. Op provinciaal gebied heeft geen aanwijzing als natuurontwikkelings-, dan wel reservaatgebied plaatsgevonden. Het open landschap rondom Borssele leent zich minder voor de ontwikkeling van grote oppervlakten bos. Gezien de ligging van het plangebied is het zoeken van een relatie met de Westerschelde en het zoeken van aansluiting bij bestaande kreekssystemen op Zuid-Beveland een logische keuze. Voor het plangebied resulteert dit in een streefbeeld waarin zowel natte natuur in de vorm van nattere graslanden, moerassen en open water als drogere graslanden, ruigtes en struwelen en bossen een plaats dienen te krijgen.

Kabels en leidingen

Het plangebied wordt op diverse plaatsen doorsneden door ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen. In hoofdstuk 6 zal hierop nader ingegaan worden.

Figuur 4: Primaire waterlopen

4.2.2 Boskamers

De bosmassa moet een visuele afscherming bieden tussen de Borsselepolder en het industriegebied Sloe. Met betrekking tot deze afscherming kan worden gesteld dat een breedte van 35 tot 40 meter bos voldoende afscherming kan bieden. Hierbij wordt uitgegaan van inheemse boom- en struiksoorten. Met de bosstroken van ongeveer 40 meter breed zijn vervolgens kamers gemaakt die de afscherming van het Sloegebied verzorgen. Daarbinnen is vervolgens ruimte voor meer openheid, waarin met name de natuurwaarde van het gebied ligt. Op een aantal plaatsen zijn vervolgens 'ramen' en 'deuren' in de boskamers gemaakt waardoor af en toe een kijkje gegund wordt op het landschap binnen de kamers. Wel is ervoor gezorgd dat 'ramen' en 'deuren' niet direct tegenover elkaar komen te liggen, waardoor toch direct zicht op het Sloegebied zou ontstaan.

4.2.3 Gradiënten

Voor de overgangen zijn twee gradiënten van belang. Dit zijn de overgangen van nat naar droog en van open naar dicht.

Van nat naar droog

Over het hele plangebied bekeken is er een overgang van nat naar droog. De natste delen en de diepste kreek liggen aan de westzijde. Aan de oostkant van het gebied rond de Westerschelde oeververbinding met het tolplein is een droog bosgebied gepland. Ertussen liggen minder diepe kreek en alsof er een opeenvolging van een jonge diepe kreek naar een oude verlandende kreek in het gebied ligt. Op deze manier ontstaan er heel gedifferentieerde milieus, die aantrekkelijk zijn voor allerlei planten en dieren.

Voor elke kreek op zich geldt daarnaast dat er een langzame overgang is van nat naar droog. Dit betekent van open water naar water met riet, naar moeras en vervolgens naar vochtig tot droog grasland. Deze gradiënt is zoveel mogelijk opgerekt door gebruik te maken van heel flauwe hellingen.

Van open naar dicht

Een belangrijke gradiënt in het gebied is de overgang van open naar dicht. Ook deze overgang is op twee niveaus in het gebied aanwezig. In de eerste plaats in de vorm van overgangen van de rand van de verschillende boskamers via een zone met struweel en ruigte naar open bloemrijk grasland. Maar ook op de schaal van het hele plangebied is deze overgang aanwezig. Het zuidwestelijke deel van het gebied is het meest open, met name de rand tussen de kern Borssele en de Ossenweg. Ten noorden van de Ossenweg ligt vervolgens een tweetal min of meer gesloten boskamers, waarin in totaal een drietal kreek ligt. Aan de oostzijde van het plangebied ligt tenslotte het gesloten bos rond het tolplein.

4.3 Effecten op de omgeving

Gedurende het planvormingstraject is getracht de mogelijke effecten op de omgeving te minimaliseren. Bekeken zijn de effecten op de landbouw, de infrastructuur en gebouwen, het landschap en de cultuurhistorie en de recreatieve mogelijkheden.

Landbouw

Uitgangspunt is dat de inrichting van het groengebied geen gevolgen mag hebben voor het gebruik van gronden in de omgeving. Dit geldt zowel voor kwel als voor andere aspecten. Met betrekking tot kwel vanuit het groengebied naar de omgeving is getracht de kans op het ontstaan van lokale kwel te minimaliseren. De diepere delen van de kreken zijn bewust zo ver mogelijk van gronden met een landbouwkundig gebruik gesitueerd: tegen het industriegebied Sloe. In de richting van de aangrenzende percelen worden de kreken steeds ondieper en smaller, tot ze uitkomen in een sloot met stuw. Eventueel optredende lokale kwel wordt afgevangen door de randsloot, die voor dit doel dient te worden verruimd. Een hogere waterstand in het groengebied houdt daarnaast in dat meer zoet water wordt vastgehouden in het plangebied. Voor de omgeving betekent dit een verzoeting van het polderwatersysteem: er wordt immers meer zoet water geloosd op het afwateringsstelsel.

Onkruidschade op de omliggende landbouwpercelen dient te worden voorkomen. Geadviseerd wordt in ieder geval de randzones van het plangebied in te zaaien met een grasmengsel, om massale vestiging van onkruid te voorkomen.

Wegen, woningen en dijken

De huidige drooglegging van wegen, woningen en dijken blijft gegarandeerd. Om de afwatering van de kwelsloten langs de dijken te garanderen wordt voorgesteld de wegsloten langs de Kaaiweg te verruimen zodat deze kan dienen voor de ontwatering van de 2^e waterkering langs het industriegebied.

Landschap en cultuurhistorie

De effecten op het landschap van het plangebied en haar omgeving zijn groot. Door de inrichting wijzigt het uiterlijk van het plangebied drastisch van open landbouwgebied naar een halfopen groenlandschap. Deze wijziging geldt uitsluitend voor dit deel van de Borsselepolder. De openheid van de gehele polder wordt door de voorgestelde inrichting daardoor slechts marginaal aangetast.

De ruimtelijke ligging van de kern Borssele in de open ruimte wordt in de visie benadrukt door het open grasland tussen de boszone rondom Borssele en de overige beplante delen van het plangebied.

Het cultuurhistorische (blok-)verkavelingspatroon blijft gehandhaafd. Door het handhaven (eventueel afsluiten) van de wegen in het plangebied blijft dit verkavelingspatroon grotendeels intact. Door het gebruik van "boskamers" als op zich staande, blokvormige planelementen wordt dit patroon zelfs nog geaccentueerd.

In het rapport van de Grontmij Advies & Techniek bv van 29 april 2003 wordt nader ingegaan op de relatie van het groenproject met de nota Belvédère. Het rapport is als bijlage 9 bij deze toelichting opgenomen. Het rapport toont aan dat de cultuurhistorie een

4. VISIE(VORMING) TOTALE MULTIFUNCTIONELE GROENGEBIED

In november 2000 is de visie voor de inrichting van het "Groenproject 't Sloe" gepresenteerd ("Definitieve visie groenproject 't Sloe"). Deze is op 8 februari 2001 definitief vastgesteld door de gemeenteraad. Vervolgens zijn de wensen van de raad en de klankbordgroep nog toegevoegd. Door de Stuurgroep Sloebos zijn voorafgaand aan de visievorming enige uitgangspunten geformuleerd waarmee rekening gehouden diende te worden. Deze worden in paragraaf 4.1 besproken. Daarna wordt in paragraaf 4.2 ingegaan op de ontwerp-principes die aan de visie ten grondslag hebben gelegen. Tot slot wordt in paragraaf 4.3 ingegaan op de effecten van de inrichting op de omgeving.

4.1 Uitgangspunten

Landschap

- Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het Groenproject 't Sloe is de realisatie van een landschap waarbinnen optimaal gebruik wordt gemaakt van de (potentieel) aanwezige gradiënten.
- Een visuele bufferwerking van de beplanting is een voorwaarde. Uitgangspunt daarin zijn kreekbegeleidende beplantingszones.
- Cultuurhistorische patronen kunnen langs de randen van het plangebied sturend zijn voor het ontwerp. In het plangebied zelf is dit minder gewenst.
- De vormgeving van de (hoge) bouselementen dient aan de binnenzijde van de kamers "organisch" te zijn, rechte vormen zijn hier minder gewenst. Ditzelfde geldt voor vergravingen en ophogingen. Voor een snelle visuele afscherming is (gedeeltelijke) ophoging van bouselementen een mogelijk uitgangspunt.

Bodem

- In principe wordt uitgegaan van een gesloten grondbalans. Ophogingen kunnen worden toegepast voor versterking van afschermende werking van de bouselementen. Indien de mogelijkheid bestaat grond op een financieel verantwoorde wijze af te zetten in de markt, verdient dit de voorkeur. Als deze mogelijkheid ontbreekt kan eventueel ook in andere dan de beboste delen van het plangebied worden opgehoogd.
- Sanering van de stortplaats aan de Weelhoekweg lijkt vooralsnog niet haalbaar/gewenst. Er dient derhalve te worden uitgegaan van "niet wijzigen" van de grondslag in de omgeving van de stortplaats (geen ontgravingen).

Reliëf

- Het historisch reliëf zoals dat ook momenteel nog op de hoogtekartaart in beperkte mate is waar te nemen, is sturend voor de vormgeving. Binnen het plangebied dient daarom te worden uitgegaan van natuurlijke (kreek-)patronen.

Hydrologie

Oppervlaktewaterhuishouding

- Vernatting van het plangebied is een voorwaarde, mits dit geen overlast voor derden oplevert. Met name in het middendeel dienen op een deel van het oppervlak permanent vochtige tot natte omstandigheden aanwezig te zijn (krekens).
- Met betrekking tot eventuele peilopzet (als middel om genoemde vernatting te realiseren) zijn de formele procedures van het Waterschap Zeeuwse Eilanden richtinggevend.
- Binnen het plangebied kan eventueel tijdelijke berging (retentie) van regenwater plaatsvinden, een en ander om de omgeving te ontlasten. Buffering van regenwater voor beregeningsdoeleinden e.d. is nadrukkelijk niet gewenst.

Grondwaterhuishouding

- Vernatting van het gebied kan plaatsvinden door verlaging van het maaiveld of verhoging van de peilen in het ontwateringssysteem. Om effecten naar de omgeving (lokale) kwel te voorkomen is een combinatie van deze maatregelen gewenst.
- Isolatie van het watersysteem van het groengebied ten opzichte van de ontwateringssloten van dijken en wegen alsmede het omliggende landbouwgebied is gewenst. Om vermenging van waterstromen zoveel mogelijk te voorkomen.

Ecologie

- In het plangebied wordt ontwikkeling van een "kleiboslandschap" nagestreefd. Meer concreet houdt dit, rekening houdend met voorgaande uitgangspunten, in dat de ontwikkeling van een halfopen landschap wordt nagestreefd.
- Met betrekking tot aan te planten soorten wordt uitgegaan van inheems plantmateriaal.
- Uitgangspunt voor beheer is een halfnatuurlijke strategie. Concreet houdt dit een extensieve beweiding in van de open ruimte. Het bos kan daarbij worden meebeweid zodra dit robuust genoeg is.
- Essentieel voor het beheer is begrazing van het gebied met "grote grazers".

Kabels en leidingen

- Van het amoveren of verleggen van kabels en leidingen wordt vooralsnog om financiële redenen afgezien.

Financieel

- Uitgangspunt is een inrichting die qua kosten "maatschappelijk verantwoord" is.

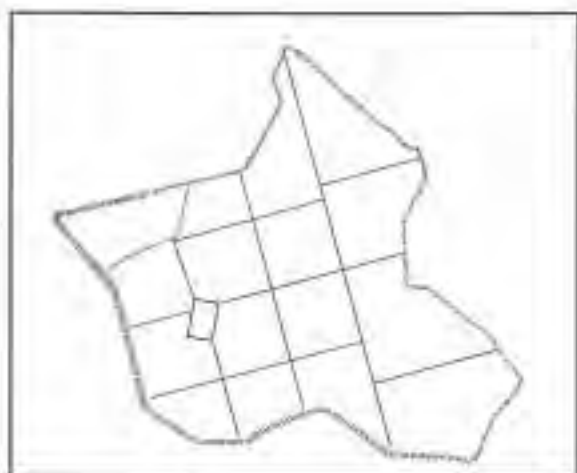
Extensieve recreatie

- Recreatieve doelgroep zijn mensen uit de omliggende dorpen en bezoekers van het WCL.
- Uitgangspunt is de aanleg van een goed begaanbaar "droog pad" door het gebied met een oversteek over de kreek, eventueel aansluitend aan het dorpsbos van de kern Borssele. Als gevolg van de begrazing ontstaan vanzelf andere paden. Het gebied wordt in principe een vrij toegankelijk "struin-gebied", mits er voldoende aaneengesloten oppervlakte is. De mogelijkheden tot struinen worden begrensd door de natte delen van het gebied, waardoor een zonering in recreatiedruk ontstaat.

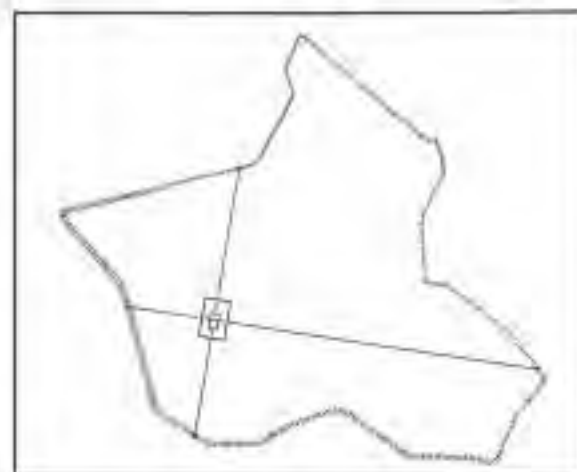
- Aanleg van een fietspad vindt niet plaats. De bestaande wegstructuren bieden voor deze vorm van recreatie voldoende ruimte.
- Aanleg van ruiterpaden of openstelling van het gebied voor ruiters is niet gewenst. De gekozen beheersvorm brengt voor ruiters teveel risico's met zich mee. Er is geen bezwaar tegen het openstellen van een randzone in de vorm van schouwstroken.
- In het gebied aansluitend aan het dorpsbos wordt een voor rolstoelers toegankelijk pad aangelegd tot bij een uitzichtpunt.

Overige

- Uitgangspunt is dat de inrichting van het Sloebos geen overlast veroorzaakt voor de omliggende percelen.
- Met betrekking tot jacht wordt gesteld dat preventieve bejaging ter voorkoming van het ontstaan van maatschappelijke onaanvaardbare overlast in principe een mogelijkheid blijft.
- Het plangebied dient na inrichting te worden ingezaaid met een grasmengsel als maatregel tegen de opslag van ongewenste onkruiden.

Schaakbordpatroon

Scheve ligging van Borssele

Borssele als massa

Figuur 5: Karakteristieken van het bestaande landschap

4.2 Ontwerpprincipes

Voor de inrichtingsschets is een aantal ontwerpprincipes gehanteerd. In de eerste plaats zijn dat de karakteristieken van het bestaande landschap. Deze karakteristieken zijn het schaakbordpatroon van de wegen, de scheve ligging van Borssele daarin en de situering van Borssele ingepakt in groen en vrij liggend in het open landschap. Een tweede ontwerpprincipe is dat van boskamers. Dit betekent een rand van bos, waarbinnen ruimte is voor bijvoorbeeld het oude krekenslandschap. Het derde ontwerpprincipe is dat van de geleidelijke overgangen tussen open en gesloten, en van nat naar droog.

4.2.1 Karakteristieken van het bestaande landschap

Schaakbordpatroon

Het schaakbordpatroon van de wegen wordt gehandhaafd. Hierbij is de breedte van de weg, de sloten aan weerszijden en de schouwstrook aangegrepen als middel om dit patroon een open karakter te geven. Naast de schouwstrook beginnen de kamers, waarin allerlei functies passen. Bijvoorbeeld landbouw in de rest van de Borsselepolder of een krekenslandschap.

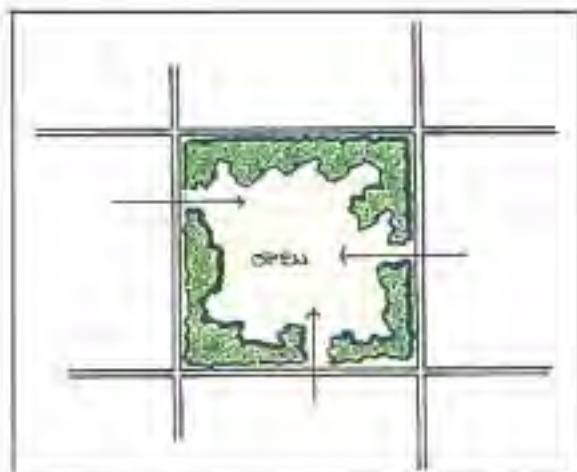
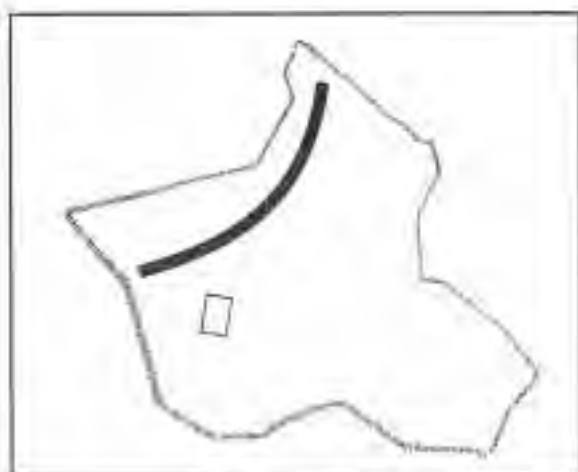
Scheve ligging van Borssele

De scheve ligging van Borssele in de Borsselepolder komt in de visie op twee manieren naar voren. In de eerste plaats door het assenkruis als het ware uit te breiden tot aan de dijk rond de polder. Op de plek waar deze denkbeeldige lijnen de dijk raken zouden bijzondere plekken kunnen worden gerealiseerd.

In de bosrand van Borssele wordt de scheve ligging van Borssele nog eens tot uitdrukking gebracht door de rand van het bos scheef te leggen ten opzichte van de Weelweg. In het plan krijgt Borssele een extra stuk bos, dat eveneens kan dienen als recreatiebos. De rand van dit bos loopt geleidelijk over in een open zone tussen boskamers en het bos rond Borssele.

Borssele als massa in de open polder

Belangrijk is dat Borssele herkenbaar blijft als element in een open gebied. Het mag niet vast koeken aan het Sloebos. Vandaar dat er voor gekozen is een open strook te maken tussen Borssele en de bosrand. Deze strook kan open blijven door het gebied een hogere ligging te laten houden en te laten begrazen.

Figuur 6: Boskamers

Figuur 7: Gradiënten

belangrijke rol heeft gespeelt binnen het gehele planproces en als zodanig ook tot uitdrukking komt in het groenproject.

Extensieve recreatieve mogelijkheden

Door het realiseren van een groot groengebied ontstaat een aantrekkelijk gebied ten behoeve van extensieve recreatievormen dat aantrekkingskracht zal hebben op recreanten uit de directe omgeving van het gebied. In het groengebied zullen verschillende wandelpaden aangelegd worden.

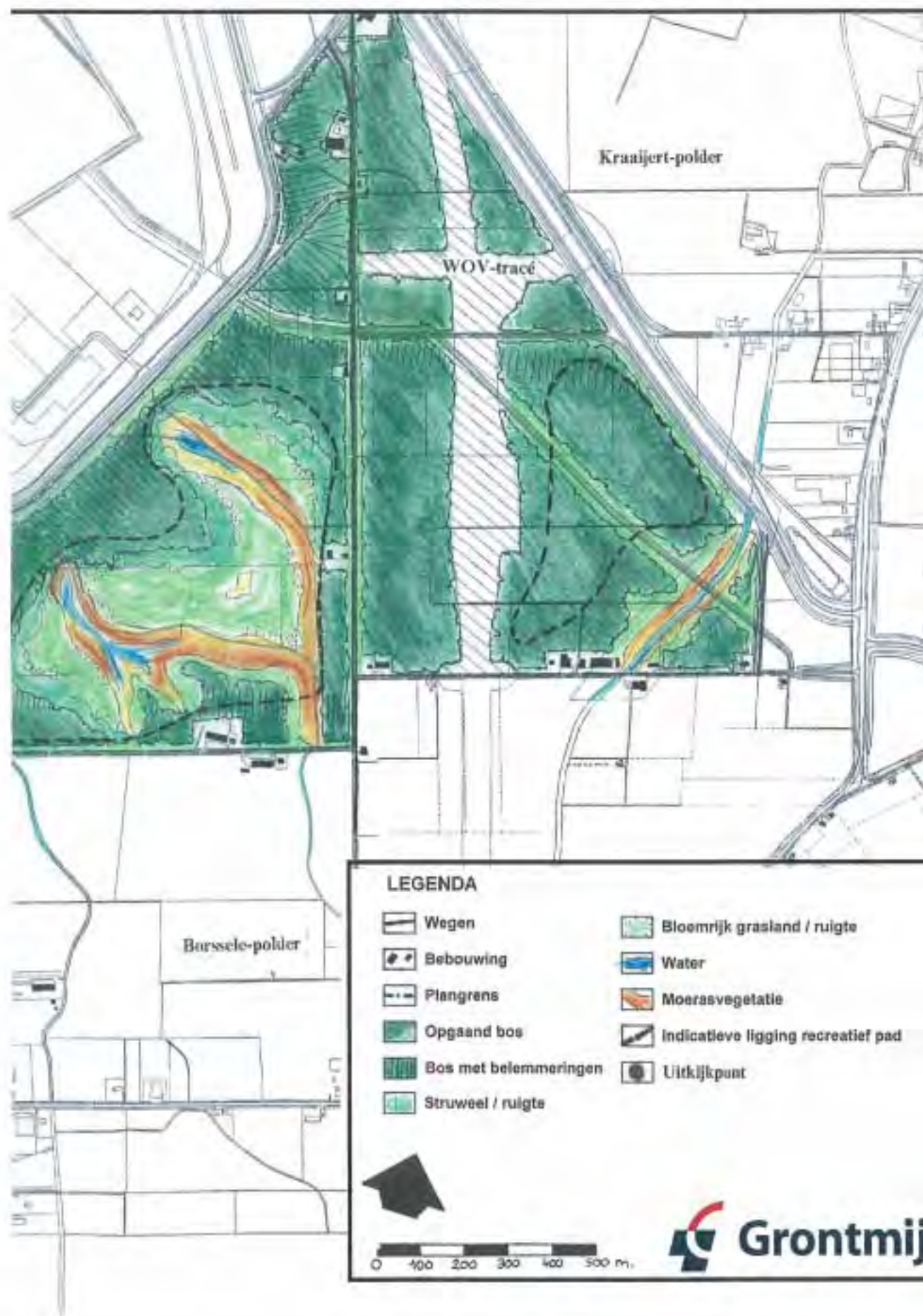
Afhankelijk van de realisatie van (delen van) het gebied kan in een later stadium een locatie gekozen worden voor de aanleg van een kleine parkeervoorziening in de randzone van het gebied.

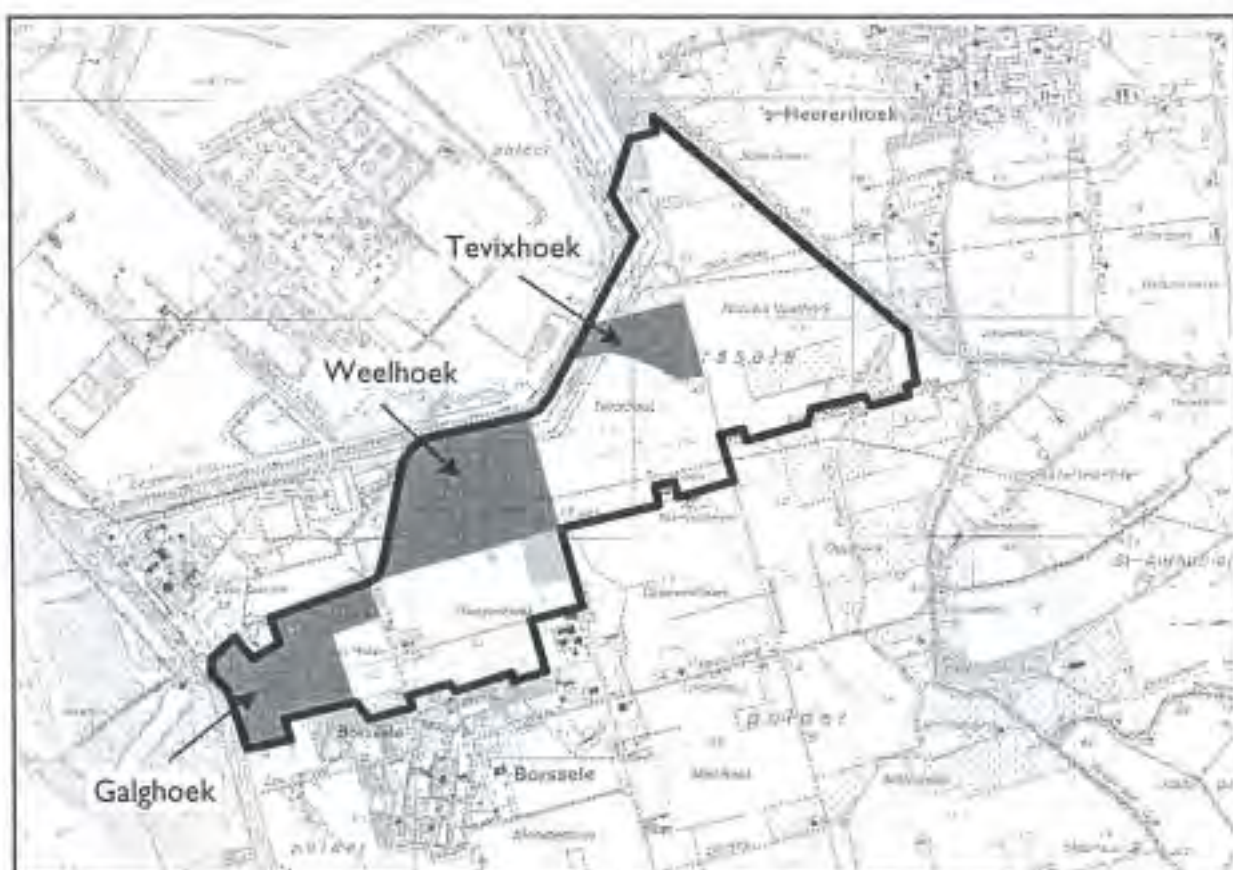
Op basis van de uitgangspunten, ontwerpprincipes en rekening houdend met de effecten voor de directe omgeving is uiteindelijk de visie tot stand gekomen. Deze is in figuur 8 weergegeven.

Visie Groenproject 't Sloe

Figuur 8: De visie

Figuur 9: Deelgebieden

5. INRICHTING EN BEHEER DEELGEBIEDEN

De totaalvisie voor de inrichting van het groengebied is verder uitgewerkt in het rapport "Inrichtingsplannen Groenproject 't Sloe, deelgebieden Galghoek, Weelhoek en Tevixhoek". De deelgebieden zijn in figuur 9 weergegeven. Uitgangspunt voor de uitwerking van de inrichtingsplannen is de visie. In deze visie is reeds rekening gehouden met de belangen van diverse partijen. In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen ingegaan op de fysieke inrichting van de deelgebieden en wordt tevens stilgestaan bij inrichtingsaspecten vanuit beheers- en recreatief oogpunt. Alvorens hierop in te gaan worden de uitgangspunten c.q. randvoorwaarden weergegeven, waarmee bij de visievorming rekening is gehouden.

5.1 Inrichting

5.1.1 Inrichtingsplan Galghoek

Voor het deelgebied Galghoek is het uitgangspunt dat de bestaande (hoofd-)waterloop wordt verbreed tot kreek. Daarnaast wordt een nieuwe kreek gegraven. De waterafvoer van het gebied rondom de EPZ centrale vindt in hoofdzaak plaats door de te verbreden kreek; de buiten het plangebied gelegen sloot langs de Zeedijk kan in dit opzicht eventueel een aanvullende rol spelen. Voor dit deelgebied is het opzetten van het open waterpeil voorzien. Het peil kan worden opgezet zonder noemenswaardig effect op het omliggende gebied. Rondom het plangebied is een verbrede (kwel-)sloot voorzien.

Langs de noordgrens en tegen het bestaande bosrand van Borssele zijn relatief grote bos- en struweelvakken gepland. In de Noordwesthoek van het deelgebied is een bomengroep gepland. Langs de kreek wordt uitgegaan van de aanplant van een 'nat' bos. De overige ruimte in het deelgebied is ingevuld met gras en ruigte (zo mogelijk spontaan te ontwikkelen).

Het inrichtingsplan is als bijlage 1 achter deze toelichting opgenomen.

5.1.2 Inrichtingsplan Weelhoek

De centraal in het plangebied liggende (hoofd-)waterlopen worden verbreed tot brede krekken. Aan de zuid- en oostzijde wordt de bestaande bermsloot verbreed en/of wordt een nieuwe (kwel-)sloot gegraven.

Bos- en struweelpartijen bevinden zich in dit deelgebied langs de zuid- en oostrand. In het noordelijk deel zijn enkele houtwallen (struweel) gepland in oostwest richting. Op deze plaats is vanwege de hoogspanningsleidingen geen aanplant van een volledig bos mogelijk. Ten zuiden van deze strook is een oost-west georiënteerde bospartij met een breedte van minimaal 40 meter (exclusief de struweelzone langs de rand) voorzien. Een bijzonder element is de boomgroep in de noordwestelijke hoek van het plan. Alle overige ruimten in dit deelgebied wordt ingevuld met gras en ruigte.

Het inrichtingsplan is als bijlage 2 achter deze toelichting opgenomen.

5.1.3 Inrichtingsplan Tevixhoek

De langs de zuidrand van het plangebied liggende (hoofd-)waterloop wordt aan een zijde voorzien van een flauw oplopend talud met brede plasberm (als van een kreek).

Ongeveer de helft van dit deelgebied wordt ingenomen door bos en struweel. Ter plaatse van de hoofdspanningsleidingenstrook zijn twee parallelle houtwallen (struweel) voorzien. Alle overige ruimte in dit deelgebied wordt ingevuld met gras en ruigte.

Het inrichtingsplan is als bijlage 3 achter deze toelichting opgenomen.

5.1.4 Overige kavels

De overige kavels die niet in een van de drie grotere deelgebieden vallen, zullen met name met bos en struweel ingeplant worden.

5.2 Beplanting

De visie met betrekking tot de beplanting is tot stand gekomen in overleg met Natuurmonumenten. De beplanting zal bestaan uit bos en bomen, struweel en verspreid aan te planten struiken en bomen.

Bos en bomen

Onderscheid is gemaakt in drie typen bos:

- 'gewoon' bos (op plaatsen waar niet wordt opgehoogd);
- bos op ophoging (een droog type met een groot aandeel eiken);
- bos langs de kreek (een wat natter type met een groot aandeel elzen).

Behalve in plantvakken zijn in het plan ook enkele boomgroepen opgenomen.

Struweel

In de plannen zijn op verschillende plaatsen struweelvakken opgenomen. Om de natuurlijkheid van de randen van de bospercelen te vergroten wordt voorgesteld een deel van het struweel door spontane vestiging van planten tot ontwikkeling te laten komen.

Verspreid aan te planten struiken en bomen

Het gaat hierbij met name om struik- en boomsoorten met een grotere sier- of beleevingswaarde of typische randsoorten waarvoor de locaties niet direct zijn te bepalen.

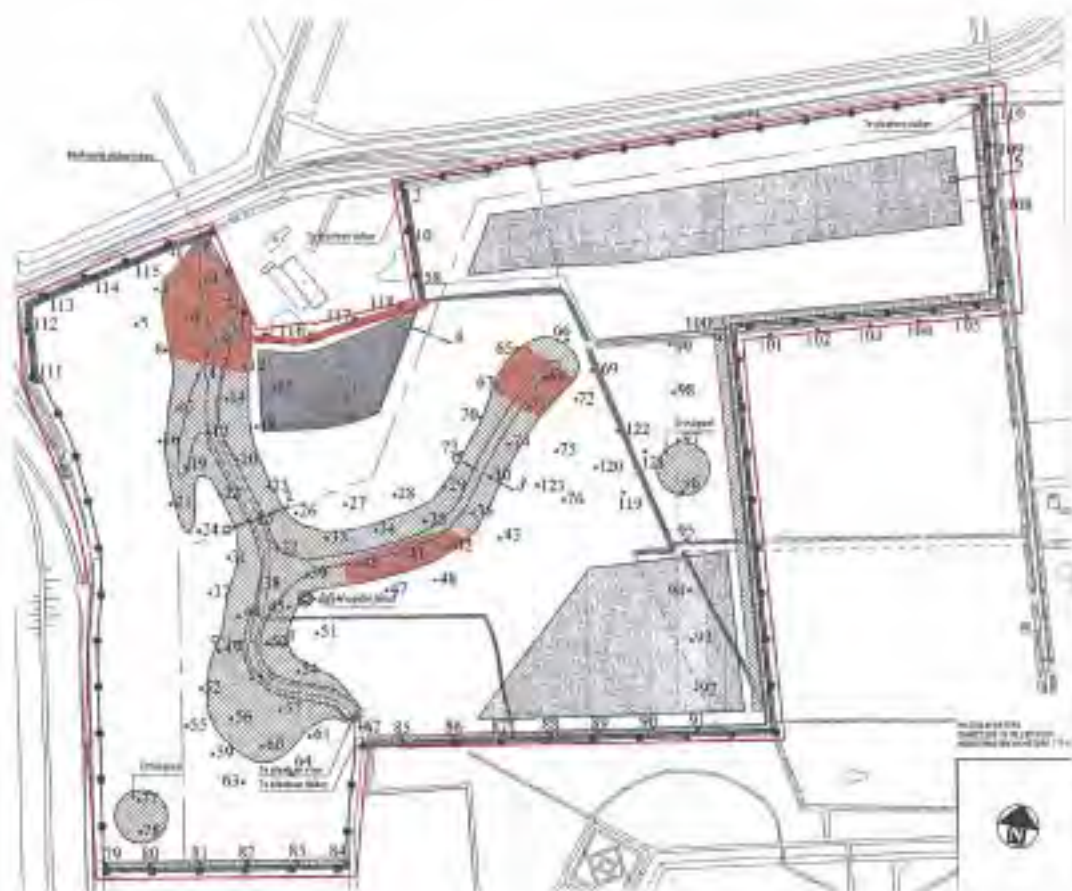
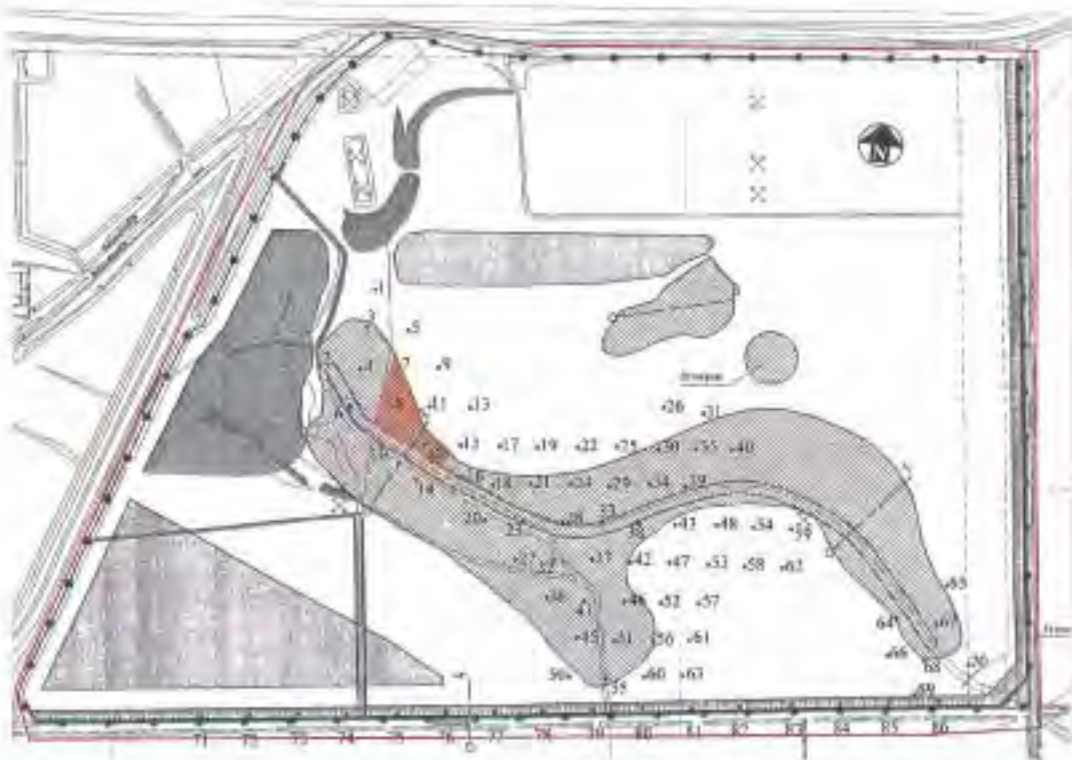
Uit oogpunt van natuurlijkheid is het noodzakelijk inheems en zo mogelijk streekeigen plantmateriaal te gebruiken.

5.3 Beheer

Uitgangspunt is dat het beheer plaatsvindt door begrazing. Dit geeft zeker op langere termijn de grootste diversiteit.

5.4 Extensieve recreatie

Uitgangspunt is dat alle deelgebieden toegankelijk worden, met uitzondering van het westelijk en zuidwestelijk deel van het gebied Galghoek, dat in het kader van het Natuurherstelprogramma Westerschelde natuurtechnisch zal worden ingericht. Door de inrichting en het opzetten van het waterpeil zullen er een aantal plaatsen zijn waar wandelen niet aantrekkelijk is. In alle gebieden zijn daarom één of meer wandelpaden opgenomen. Daarbij wordt uitgegaan van een min of meer droog pad op een kleine verhoging, zonder dat verharding wordt aangebracht. Mocht blijken dat graspaden onvoldoende functioneren dan zal verharding met zo natuurlijk mogelijke materialen overwogen worden. In deelgebied Galghoek is langs de kreek een vogelkijkhut of –scherm voorzien. De schouwstroken van de deelgebieden worden (zo mogelijk) toegankelijk voor ruiters.

Figuur 10:

Gebieden archeologische begeleiding of archeologische waarneming

6. MILIEU EN DUURZAAMHEID

6.1 Bodemaspecten

Bodemverontreiniging

Ten behoeve van de "Aanpassingsinrichting Borssele" is door DLG een milieuonderzoek conform de NVN 5725 van het Nederlands Normalisatie Instituut uitgevoerd. Binnen het plangebied zijn in eerste instantie geen verontreinigde locaties gevonden, met uitzondering van de stortplaats aan de Weelhoekweg. Aan deze stortplaats zullen in het kader van het groenproject geen milieukundige maatregelen getroffen worden. Met ontgravingen wordt afstand in acht genomen.

Archeologie

De ontwikkeling van het groengebied omvat niet alleen de aanleg van bos, maar ook de aanleg van krekken. Hiervoor dienen graafwerkzaamheden te worden uitgevoerd. Uit overleg met de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland is gebleken dat voor de deelgebieden Galghoek en Weelhoek rekening moet worden gehouden met het feit dat door het graafwerk mogelijke archeologische waarden bedreigd worden.

Het deelgebied Galghoek maakt in zijn geheel deel uit van een gebied dat op de IKAW aangegeven staat als een gebied met middelhoge archeologische verwachtingswaarde, voor het deelgebied Weelhoek geldt dit voor enkele gedeelten. Dit houdt in dat er middelhoge verwachtingskans bestaat dat er archeologische resten in de bodem aanwezig zijn. Voor het deelgebied Tevixhoek is de kans laag. Vindplaatsen zijn in de drie gebieden tot nog toe niet bekend. De grootste kans bestaat op het aantreffen van vindplaatsen uit de Late IJzertijd/Romeinse tijd op het niveau van het Hollandveen en eventueel resten uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd.

In overleg met de provinciaal archeoloog is besloten een Aanvullende Archeologische Inventarisatie (AAI) en Waardering, uit te voeren ter plaatse van de gebieden die op de IKAW met een middelhoge trefkans zijn aangegeven. Door de provinciaal archeoloog is hiertoe een programma van eisen opgesteld.

Door het onderzoeksbureau SOB Research is een AAI-1 uitgevoerd, met als doel de geologische opbouw, de aardkundige waarden en de archeologische en cultuurhistorische waarden ter plaatse van het deelgebied Galghoek en Weelhoek vast te stellen en te bezien of er inderdaad sprake is van behoudenswaardige archeologische waarden. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens werd geadviseerd om ter plaatse van het deelgebied Galghoek voor een tweetal deelgebieden en ter plaatse van het deelgebied Weelhoek voor één deellocatie een Waarderend Archeologisch Onderzoek (AAI-2) uit te doen voeren, door middel van extra grondboringen. Doel van dit onderzoek is vast te stellen of er inderdaad sprake is van behoudenswaardige archeologische waarden.

Op basis van de uitkomsten van de AAI-2 is aanbevolen om in de op figuur 10 aangegeven gebieden de graaf- en uitvoeringswerkzaamheden onder lichte archeologische begeleiding of archeologische waarneming te laten plaatsvinden.

Voor het overige deel van het plangebied wordt nader archeologisch onderzoek niet noodzakelijk geacht. In deze gebieden geldt bij het aantreffen van eventuele vondsten een wettelijke meldingsplicht op grond van de Monumentenwet 1988. Vondsten dienen gemeld te worden aan de gemeente, die deze op haar beurt zal melden aan de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland.

6.2 Water

Omtrent de waterhuishoudkundige aspecten is diverse malen overleg gevoerd met het Waterschap Zeeuwse Eilanden. Uit de reacties van het Waterschap valt af te leiden dat zij zich in hoofdlijnen kan vinden in de voorgestane planontwikkeling. Afgesproken is dat het Waterschap bij de verdere uitwerking betrokken zal worden. In onderstaande wordt ingegaan op relevante aspecten waarmee bij de planvorming rekening gehouden dient te worden.

Randinvloeden

Bestaande sloten langs de randen van het gebied blijven gehandhaafd. Plaatselijk worden nieuwe randsloten gegraven (langs wegen en in het gebied 'Galghoek' ter plaatse van de oostelijke grens met de landbouwkavels). Hierdoor wordt de ontwatering van de naastgelegen wegen en landbouwgronden gewaarborgd. Voor de bodemhoogte dient te worden aangesloten op de bodemhoogte van het uitstroompunt. Taluds dienen een helling te krijgen van minimaal 1:2; bodembreedte minimaal 0,50 meter.

Waterbeheersing

Peilverhoging

Zolang de ontwatering van de omliggende wegen en landbouwgronden is gewaarborgd en er nauwelijks gevolgen zijn voor de omliggende landbouwpercelen kan het waterpeil in het plangebied tot de gewenste peilen worden verhoogd. De voorgestelde geohydrologische modellering is een goed middel om hier inzicht in te krijgen. Voor het wijzigen van peilen is een door het waterschap te voeren procedure vereist, mede hierdoor is het mogelijk dat er nog aanpassingen in de peilen nodig zijn.

Galghoek

In principe kan het waterschap instemmen met de voorgestelde inrichting van het deelgebied 'Galghoek', mits de afwatering van de gronden rondom de EPZ-centrale (via dit deelgebied) gegarandeerd blijft. Ditzelfde geldt voor de ontwatering van de landbouwgronden ten zuiden en oosten van dit deelgebied.

Zolang de sloot door Galghoek een afvoerende functie heeft voor andere gebieden dan uitsluitend het groengebied, dienen onderhoudswerkzaamheden (maaïen) mogelijk te zijn. Hiervoor dient een boom- en struikvrij onderhoudspad.

Weelhoek

Door dit gebied loopt een watergang met een waterafvoerende functie voor de percelen ten noorden van de Ossenweg. Het Waterschap kan instemmen met het voorstel deze waterstroom via de noordelijke bermsloot van de Ossenweg en via een sloot ten westen van

de Kaaiweg af te voeren naar het uitstroompunt bij het kruispunt met de Kaaiweg. De wegsloot dient dan aangepast te worden.

Voor de ondiepe sloot/greppel langs de dijk ten noorden van het plangebied geniet het aanplanten van struweel/bos tot aan de rand van deze sloot de voorkeur.

Onderhoud kan dan eenzijdig (vanaf het pad langs de dijk) plaatsvinden. Hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Tevixhoek

De sloot langs de zuidgrens van Tevixhoek heeft een waterafvoerende functie voor een deel van de polder ten oosten van dit plangebied en de gronden aan de overzijde van de waterloop. Zolang deze functie niet vervalt kan het waterpeil niet worden verhoogd. Tegen het verbreden van de waterloop in de vorm van bijvoorbeeld een natuurvriendelijke oever/kreek bestaat geen bezwaar mits de doorstroming blijft gewaarborgd.

Stuwtes

Gewenst zijn regelbare kantelstuwen. Naar verwachting kan worden volstaan met stuwen met een breedte van circa 1 meter. Bovenstrooms dient een peilschaal te worden aangebracht. Door het plaatsen van stuwen is de vertraagde afvoer van water vanuit het gebied (retentie) mogelijk.

Beheer

Sloten met een afwaterende functie voor andere gebieden en kavels dan het groengebied dienen in principe beheerd te worden door het Waterschap. De voorgestelde open strook (vanaf de insteek van de sloten langs de randen van het gebied 7 meter gras, daarna pas aanplant van struweel) is hiervoor breed genoeg.

Ook de stuwen dienen in beheer te komen bij het Waterschap. Als een stuw uitsluitend een functie heeft voor het groengebied is het mogelijk over de bediening van de stuw afspraken te maken.

Waterkeringen

Delen van het plan liggen binnen de beschermingszone van de waterkering. Voor de mogelijkheden voor ontgraven en de aanplant van bomen/struiken binnen deze zone dient ontheffing bij het waterschap aangevraagd te worden.

6.3 M.e.r.-beoordeling

In het kader van het Groenproject 't Sloe is sprake van de aanleg van een groengebied met bouselementen. Omdat het gaat om een oppervlakte van bijna 100 ha. bouselementen is ten behoeve van de besluitvorming over deze activiteit een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Met een m.e.r.-beoordeling kan het bevoegd gezag beoordelen of er redenen zijn een volledige m.e.r.-procedure te doorlopen. Deze beoordeling is met name afhankelijk van de vraag of er als gevolg van de betreffende activiteit sprake is van specifieke omstandigheden die kunnen leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Belangrijkste conclusie van de Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling is dat met de ontwikkeling van Groenproject 't Sloe een belangrijke

Figuur 11: Kabels en leidingen

bijdrage wordt geleverd aan de realisering van een groene buffer tussen de kern Borssele en het industriegebied Vlissingen-Oost. Tevens wordt daarbij optimaal ruimte geboden aan zowel uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden van het gebied als natuurontwikkeling. In algemene zin kan worden gesteld dat er bij de uitvoering van dit project voldoende waarborgen zijn voor een zorgvuldige en duurzame inrichting van het plangebied, waarbij ruimschoots aandacht wordt besteed aan het veilig stellen van bestaande gebiedswaarden. Bij de realisering van dit project is over het algemeen sprake van neutrale tot positieve effecten voor het milieu.

Ingevolge artikel 7.8d, lid 3 Wet milieubeheer is de aanmeldingsnotitie voor overleg toegestuurd aan de Provinciale Commissie Omgevingsbeleid, Sub-commissie gemeentelijke plannen, het Waterschap Zeeuwse Eilanden en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. In paragraaf 9.3 wordt op de ingekomen reacties over de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling ingegaan. De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 13 maart 2003 besloten om in te stemmen met de conclusie van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling om voor het plangebied van Groenproject 't Sloe geen milieu-effectrapportage uit te voeren.

6.4 Overige aspecten

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen en door buisleidingen. De doelstelling van het externe veiligheidsbeleid is het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving door het beheersen van risico's van industriële activiteiten met opslag en transport van gevaarlijke stoffen. Het beleid is er op gericht te voorkomen dat er te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Onder gevoelige bestemmingen vallen in ieder geval bestemmingen waarbij veel personen aanwezig zijn zoals woonbuurten, winkels, scholen, kantoren, ziekenhuizen. Dit plan behelst de aanleg van een multifunctioneel groengebied dat grenst aan industriegebied Vlissingen-Oost. Het is niet de verwachting dat er na realisatie van het groenproject grote groepen mensen in het gebied verpozen. De recreatie heeft uitsluitend een extensief karakter.

In het plangebied zijn diverse leidingen gelegen waaraan expliciet aandacht wordt besteed.

Buisleidingenstrook

Ten noorden van de Vaathoekweg is een ondergrondse buisleidingenstrook gelegen, die is opgenomen in het streekplan. In deze strook liggen de volgende planologisch relevante buisleidingen: een nafta-leiding, een ruwe olieleiding, een waterleiding, een lpg-leiding en een aardgasleiding.

In het bestemmingsplan heeft deze strook de bestemming "Buisleidingenstrook" gekregen.

Kabels en leidingen

Naast bovengenoemde leidingen in de leidingenstrook liggen in het plangebied de volgende kabels en leidingen:

- olieleidingen (Total, langs de Westerschelde door het westelijk deel van het plangebied);
- hoogspanningsmasten (vanuit de energiecentrales in oostelijke richting);
- diverse kabels en leidingen in een strook parallel aan het industriegebied;
- diverse kabels en leidingen in het oostelijk deel van het plangebied;
 - leidingen parallel aan het industriegebied Sloe.

In de wegbermen van de wegen door en langs het plangebied liggen veelal kabels en leidingen van het distributienet. Deze kennen geringe afmetingen. In deze wegbermen ligt ook een persleiding van het Waterschap vanaf de kern Borssele naar de kern van 's-Heerenhoek.

Uit overleg met de kabel- en leidingbeheerders is gebleken dat in zijn algemeenheid met de voorgestane ontwikkeling ingestemd kan worden. Wel wensen de leidingbeheerders bij de verdere ontwikkeling betrokken te blijven.

Leidingenstrook Total

In de deelgebieden Galghoek en Weelhoek is een leidingenstrook van Total aanwezig die wordt beheerd door DOW.

De inrichting van het groengebied is besproken met DOW. Uit dit overleg zijn de volgende aspecten naar voren gekomen waarmee bij de inrichting rekening is gehouden:

Beplanting

Aangegeven is dat met betrekking tot beplanting op de leidingenstrook aangesloten dient te worden bij de advieslijst die door de Gasunie wordt gehanteerd. Het aanplanten van diepwortelende bomen of struiken is op of in de directe omgeving van de leidingen niet toegestaan.

Wijzigingen in maaiveldhoogte

Bij een maaiveldverandering door ophogen of afgraven boven de leidingenstrook dient conform de geldende voorwaarden altijd een gronddekking van 0,60 meter te worden gehanteerd. Ter plaatse van waterlopen geldt een dekking van 1,00 meter. Een minder grote dekking is mogelijk. Er dienen dan wel aanvullende beschermende maatregelen te worden getroffen.

Wijzigingen in waterpeil

Wijzigingen in het waterpeil kunnen gevolgen hebben voor de leidingen. Door DOW zullen mogelijke gevolgen en noodzakelijke maatregelen worden aangegeven.

Afgesproken is de leidingbeheerder in het vervolgtraject bij de planvorming te betrekken.

Hoogspanningsleidingen

Door het plangebied lopen drie 150 kV hoogspanningsleidingen (bovengronds), die beheerd worden door DELTA Nutsbedrijven. Het betreft de 150 kV-lijnen Borssele – Pechiney, Borssele – Vlissingen en Borssele – Goes / Terneuzen. Bij de inrichtingsplannen voor het groengebied is overleg gevoerd met DELTA Nutsbedrijven.

Door DELTA Nutsbedrijven zijn aan de inrichting van het gebied een aantal randvoorwaarden gesteld met betrekking tot de aanplant van bos (hoogte < 20 meter) in de omgeving van de masten/draden, de aanplant van struweel (hoogte < 8 meter) in de omgeving van/onder de

draden en enige andere voorwaarden, waaronder de bereikbaarheid van de masten voor onderhoudswerkzaamheden.

Bij de inrichting van het groengebied is met deze randvoorwaarden rekening gehouden.

Daarnaast loopt door het plangebied nog een 380 kV hoogspanningsleiding (bovengronds), die beheerd wordt door Tennet. Door Tennet zijn aan de inrichting van het gebied een aantal randvoorwaarden gesteld, betreffende de vrije werkhoogte, aanbrengen van beplanting, graafwerkzaamheden in de nabijheid van de masten en de bereikbaarheid van de masten. Bij de inrichting van het groengebied is met deze randvoorwaarden rekening gehouden. Aan weerszijden van de hoogspanningsleiding geldt een veiligheidsstrook van 36 meter ten aanzien van het oprichten van bebouwing. Deze zone is bedoeld ter bescherming van de belangen van de hoogspanningsleiding.

Gastransportleiding

Door het plangebied loopt een gastransportleiding. Door de Gasunie is aangegeven geen bezwaren te hebben tegen de uitvoering van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen.

Algemeen geldt dat bij aanleg van nieuwe leidingen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bestaande leidingen, rekening moet worden gehouden met een toetsingsafstand en een beperkte veiligheidsafstand. Binnen het toetsingsgebied geldt dat op grond van een afweging van alle in het geding zijnde belangen moet worden vastgesteld in hoeverre bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen al dan niet aanvaardbaar zijn. Binnen het veiligheidsgebied mogen geen woonwijken, flatgebouwen en andere bijzondere gevoelige objecten voorkomen. Voor leidingstroken dient aan weerszijden een toetsings- en veiligheidsafstand van 180 respectievelijk 60 meter vanaf de buitenste leiding van de strook in acht te worden genomen. Dit is vastgelegd in het "Structuurschema Buisleidingen".

7. JURIDISCHE VORMGEVING

De gemeente Borsele en de Vereniging Natuurmonumenten zijn voornemens, om grenzend aan het industriegebied en de kern Borssele, een grootschalig multifunctioneel groengebied van maximaal 200 ha, te realiseren. Het voorliggend bestemmingsplan regelt de aanleg van een gedeelte van dit gebied. In het bestemmingsplan zijn de volgende bepalingen opgenomen:

I. ALGEMENE EN TECHNISCHE BEPALINGEN

Begripsbepalingen (artikel 1)

In dit artikel worden begrippen gedefinieerd, die in de voorschriften worden gehanteerd. Bij de toetsing aan het bestemmingsplan moet worden uitgegaan van de in dit artikel aan de betreffende woorden toegekende betekenis.

Wijze van meten (artikel 2)

In dit artikel wordt aangegeven hoe de hoogte en andere maten, die bij het bouwen in acht genomen dienen te worden, gemeten moeten worden.

Gecombineerde bestemmingen (artikel 3)

In het bestemmingsplan zijn verschillende gecombineerde (dubbel) bestemmingen opgenomen. Het betreft de bestemmingen "Cultuurmonument" + "Woondoeleinden" en "Multifunctioneel groengebied" + "Ledingzone". De gezamenlijke bepalingen van beide bestemmingen zijn voor zowel het bouwen als het gebruik van toepassing. Ten behoeve van de te beschermen waarden is bij de desbetreffende bepalingen een voorrangregeling opgenomen waarnaar verwezen wordt.

II. BESTEMMINGSBEPALINGEN

Multifunctioneel groengebied (artikel 4)

De gronden in het plan hebben praktisch allemaal de bestemming "Multifunctioneel groengebied". Deze gronden zijn bestemd voor de ontwikkeling, het behoud en de versterking van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding en daarnaast voor extensief recreatief medegebruik in de vorm van wandelen, paardrijden en verpozen. Het extensieve recreatieve medegebruik is expliciet uitgesloten in het westelijk en zuidwestelijk deel van het deelgebied Galghoek dat in het kader van het Natuurherstelprogramma Westerschelde natuurtechnisch zal worden ingericht. Gekozen is voor een globale bestemming. De inrichting van het groengebied is beschreven in de toelichting.

In het groengebied mogen uitsluitend niet voor bewoning bestemde gebouwen ten behoeve van onderhoud, beheer, extensieve recreatie of – natuureducatie en andere bouwwerken opgericht worden die ten dienste staan van de bestemming.

Bij de bestemming "Multifunctioneel groengebied" is een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Dit betekent, dat voor het uitvoeren van bepaalde nader omschreven werken en werkzaamheden vooraf een schriftelijke aanlegvergunning aangevraagd moet worden bij Burgemeester en wethouders.

Als het nieuwe groengebied eenmaal is ingericht moet dit gebied beschermd worden tegen ingrepen die schade kunnen brengen aan de gerealiseerde en/of potentiële natuurwetenschappelijke en landschappelijke kwaliteiten. Bijvoorbeeld het aanleggen van wegen en paden, leidingen, etcetera. Per activiteit wordt beoordeeld of een aanlegvergunning verleend kan worden.

Cultuurmonument (artikel 5) en Woondoeleinden (artikel 6)

In het noordwesten van het plangebied is een voormalige boerderij (woning + schuur) gelegen. Het betreft een Rijksmonument. Deze monumenten worden in principe beschermd op basis van de Monumentenwet. In het bestemmingsplan moet evenwel een relatie worden gelegd met de Monumentenwet, dat wil zeggen dat er een regeling moet worden opgenomen die gericht is op de bescherming van het monument.

Op grond van de opgenomen regeling is het algemene uitgangspunt dat uitsluitend de handhaving is toegestaan van het bestaande monument. Omdat de huidige schuur in verval staat verkeert, is in afwijking van het algemene uitgangspunt een regeling opgenomen waarbij de tenietgegane schuur herbouwd c.q. gereconstrueerd kan worden. Voorwaarde is wel dat dit niet mag leiden tot een onevenredige aantasting van de oorspronkelijke uitwendige hoofdvorm van de schuur.

Middels een vrijstellingsbevoegdheid is de mogelijkheid opgenomen om het monument uit te breiden en te vernieuwen of veranderen. Een sloopregeling is niet opgenomen omdat de Monumentenwet hierin reeds voorziet. Omdat er sprake is van een voormalige boerderij die momenteel in gebruik is als burgerwoning is de boerderij tevens bestemd tot "Woondoeleinden".

Leidingzone (artikel 7)

De hoogspanningsleidingen met de bijbehorende veiligheidsstroken alsmede de buisleidingenstrook zijn bestemd voor "Leidingzone". Voor de leidingzone geldt ingevolge het plan ook een andere bestemming, zodat er sprake is van zogenaamde gecombineerde bestemming. Binnen de leidingzone mogen bouwvergunningen slechts worden verleend indien het leidingbelang niet wordt geschaad. Hieromtrent dient advies te worden ingewonnen bij de leidingbeheerder.

Bij de bestemming "Leidingzone" is een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Dit betekent, dat voor het uitvoeren van bepaalde nader omschreven werken en werkzaamheden vooraf een schriftelijke aanlegvergunning aangevraagd moet worden bij Burgemeester en wethouders. Het tracé van de 380 kV-hoogspanningsleiding is met een nadere aanduiding op de plankaart aangegeven.

Buisleidingenstrook (artikel 8)

Naast bovengenoemde bestemming "Leidingzone" is in de voorschriften ook een bestemming "Buisleidingenstrook" opgenomen. Deze bestemming is opgenomen ten behoeve van de in het streekplan opgenomen buisleidingenstrook ten noorden van de Vaathoekweg. Voor deze strook geldt ingevolge het plan ook een andere bestemming, zodat sprake is van een zogenaamde gecombineerde bestemming.

Binnen de leidingstrook mogen bouwvergunningen slechts worden verleend indien het leidingbelang niet wordt geschaad. Hieromtrent dient advies te worden ingewonnen bij de leidingbeheerder. Tevens is een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Dit betekent, dat voor

het uitvoeren van bepaalde nader omschreven werken en werkzaamheden vooraf een schriftelijke aanlegvergunning aangevraagd moet worden bij burgemeester en wethouders.

III. OVERIGE BEPALINGEN

Wijzigingsbevoegdheden (artikel 9)

In artikel 9 is een aantal algemene wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Deze wijzigingen hebben betrekking op de wijziging van de plankaart ten behoeve van het bouwen van 'nutsgebouwtjes' en verschuivingen van de bestemmingsgrenzen tot een maximum van 5 meter.

Nadere eisen (artikel 10)

In artikel 10 is bepaald dat het college van Burgemeester en Wethouders nadere eisen kan stellen aan plaatsing van gebouwen, de dakhelling van hellende dakvlakken en de plaatsing en vormgeving van andere bouwwerken.

Gebruiksbepalingen (artikel 11)

In dit artikel is een algemeen gebruiksverbod gegeven voor gebruik in strijd met de bestemming.

Lid 2 bevat de zogenaamde 'toverformule', door middel waarvan vrijstelling van het gebruiksverbod kan worden verleend voor die gevallen waarin een strikte toepassing van het verbod zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik die niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

Overgangsbepalingen (artikel 12)

Artikel 12 betreft de overgangsbepalingen met betrekking tot gebruik van onbebouwde gronden en bouwwerken dat afwijkt van het bestemmingsplan op het moment dat dit rechtskracht verkrijgt. Dit gebruik mag worden voortgezet. Wijziging van het afwijkend gebruik is slechts toegestaan indien de afwijking hierdoor niet wordt vergroot.

Strafbaarheid van overtredingen (artikel 13)

Het gebruik van gronden en bouwwerken in strijd met de bestemming, alsmede het verrichten van vergunningplichtige werken of werkzaamheden zonder vergunning, is strafbaar en kan worden bestraft met een geldboete van de derde categorie, dan wel een hechtenis van ten hoogste zes maanden.

Slotbepaling (artikel 14)

De voorschriften kunnen worden aangehaald onder de naam "Groenproject 't Sloe".

8. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Conform artikel 9 van het Besluit op de ruimtelijke ordening heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de economische uitvoerbaarheid van het plan. Hierbij is vastgesteld dat het plan financieel haalbaar is. Het plan wordt gefinancierd uit bijdragen door de Westerscheldetunnel, de Provincie, het Ministerie van VROM, de Vereniging Natuurmonumenten, Sloepoort, subsidieregeling Programma Beheer en de Natuurcompensatie Westerschelde.

9. MAATSCHAPPELIJKE TOETSING EN OVERLEG

Voor de realisatie van het groenproject 't Sloe zijn en worden verschillende procedures doorlopen. Naast de bestemmingsplanprocedure ex artikel 19 lid 2 WRO doorlopen waaraan in paragraaf 9.4 aandacht wordt besteed, in paragraaf 9.3 wordt ingegaan op de wettelijk verplichte uitvoering van de M.E.R.-beoordeling. Voordat het voorontwerp van het bestemmingsplan in de inspraak is gebracht hebben diverse overleginstanties het plan beoordeeld. In paragraaf 9.2 zijn deze reacties inclusief beantwoording opgenomen. Paragraaf 9.1 betreft de inspraakreacties op het, naar aanleiding van het vooroverleg, aangepaste, voorontwerp van het bestemmingsplan.

9.1 Maatschappelijke toetsing

Ingevolge artikel 6a Wet op de Ruimtelijke Ordening dient de gemeente de bevolking te betrekken bij de voorbereiding van plannen op ruimtelijk gebied. Het concept van het bestemmingsplan heeft in verband daarmee van 6 mei 2003 tot en met 2 juni 2003 op het gemeentesecretarie ter inzage gelegen, waarbij informatie kon worden ingewonnen. Gedurende deze periode zijn 6 schriftelijke inspraakreacties bij Burgemeester en Wethouders ingediend. Op 20 mei 2003 is er een inspraakbijeenkomst georganiseerd. In bijlage 4 is het inspraakrapport opgenomen. Volledigheidshalve wordt hierbij nog opgemerkt dat de inzage-termijn en de inspraakbijeenkomst tevens zijn aangewend ten behoeve van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19 lid 2 WRO.

9.1.1 Mondelinge inspraakreacties

Ten aanzien van de mondelinge reacties en de beantwoording daarvan wordt hier volstaan met een verwijzing naar bijlage 4. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat de inspraakbijeenkomst geen aanleiding heeft gegeven tot aanpassingen van het plan.

9.1.2 Schriftelijke inspraakreacties

Onderstaand wordt puntsgewijs op de inspraakreacties ingegaan. In de tijd bezien heeft de inspraak ex 6a WRO later plaatsgevonden dan het artikel 10 Bro overleg. Enkele instanties hebben de inspraak ex 6a WRO aangegrepen om nogmaals te reageren.

De heer A.I. Overbeeke
Weelweg 20
4454 AH BORSSELE
 Brief van 23 mei 2003

Reactie

1. De afwatering van het oppervlaktewater zal worden verstoord.
2. De vernatting van het gebied zal kwel veroorzaken.
3. Er is geen nulsituatie bekend.
4. Door de bebossing zal er sprake zijn van een verminderde luchtcirculatie. Daarnaast moeten de werkstroken worden vergroot tot 30 meter i.v.m. schaduwwerking en een betere luchtverfrissing.
5. Er is geen oplossing voor schadeposten.
6. Er is geen garantie voor waardevermindering van onroerend goed. Daarnaast leidt het groenproject tot waardevermindering van leef- en werkmilieu.

Beantwoording:

1. In tegenstelling tot hetgeen inspreker stelt zal de afwatering van het oppervlaktewater via de poldersloten een forse verbetering te zien geven. De bergingscapaciteit van deze sloten wordt namelijk aanmerkelijk vergroot; de ontwateringsmogelijkheden van belendende percelen wordt beter en de door- en afvoercapaciteit van de weg- en kwelsloten neemt behoorlijk toe.
2. De kans op kwel is minimaal. De diepere delen van de kreken zijn ver van de landbouwgronden gelegen; in de richting van landbouwgronden worden deze ondieper en smaller. Eventueel optredende lokale kwel wordt afgevangen door een nieuwe kwelsloot of door te verruimen sloten. Een hogere waterstand in het groengebied houdt tevens in dat meer zoet water wordt vastgehouden, hetgeen een verzoeting van het polderwatersysteem betekent. Hiernaast is specifiek met inspreker een regeling getroffen met betrekking tot egalisatie en drainage van een van zijn aan het groenproject grenzende percelen, zodat van een eventuele vernatting geen sprake zal zijn.
3. Los nog van de wettelijke regels, die beschouwd worden als een minimum, zal bij de inrichting en het beheer rekening gehouden worden met het voorkomen van eventuele schade naar buurpercelen. Bij de inrichting van het gebied (gras inzaaien, beweiding, afstanden) en bij het beheer (bestrijding van onkruid, wild) zal juist rekening gehouden worden met het vermijden van overlast. Door het creëren van afstand tussen de bomen en struiken enerzijds en de gronden van appellant anderzijds is het niet aannemelijk dat er een verslechtering optreedt in de vorm van verminderde luchtcirculatie, een negatieve verandering van het aanwezige microklimaat en schaduw- en wortelschade wegens de aan te brengen beplanting. Het is niet waarschijnlijk dat er een noemenswaardige klimaatwijziging zal optreden als gevolg van de realisering van het groenproject. Als er al sprake is van een afzonderlijk microklimaat voor (een deel van) dit gebied, dan zal dit door de in acht genomen afstanden van akkerranden tot hoogopgaande beplanting en andere nieuwe elementen naar verwachting geen betekenende wijziging kunnen ondergaan.

In het kader van peilopzet zal een monitoring worden uitgevoerd, waarbij de 0-situatie wordt vastgelegd. In oktober 2004 zullen de resultaten van de nulmeting over het afgelopen jaar met de klankbordgroep (waarin inspreker ook zitting heeft) worden besproken. Peilopzet zal pas plaatsvinden nadat de nulsituatie voldoende is vastgelegd. Het peilopzet zal aanvankelijk bij wijze van proef plaatsvinden en de effecten worden gemonitord.

Inmiddels is er in samenspraak met vertegenwoordigers van de landbouw een algemene schaderegeling tot stand gekomen die (september 2004) door de landbouwgeleding akkoord bevonden is met uitzondering van nog 1 nader te bespreken punt. Het ziet er naar uit dat de regeling binnen niet al te lange tijd als definitief beschouwd kan worden. Hieraan zal te zijner tijd verder bekendheid gegeven worden.

4. De afstanden ten opzichte van landbouwgronden zijn fors. Daar waar de gronden van inspreker grenzen aan wegen is de opbouw als volgt: akkerrand, wegsloot, weg met verbrede berm, wegsloot, 10 meter schouwstrook en 10 meter struiken, waarna pas de eerste boom. Dit betekent dat de afstand tussen akkerrand en 1e struik ca. 30 meter bedraagt en t.o.v. de eerste boom ca. 37 à 40 meter. Daar waar de gronden rechtstreeks grenzen aan elkaar is er eerst een schouwstrook van 10 meter, daarna 10 meter struiken en daarna de eerste boom. Dit is ook de afstand waarop in de klankbordgroep consensus gevonden is. Voor inspreker komt dit in het gebied Weelhoek voor bij een "losse" boskavel die over ca. 220 meter grenst aan de oostzijde van het huisperceel van betrokkene. Gedeeltelijk op grond van inspreker en gedeeltelijk op grond van het groenproject is op verzoek van inspreker overigens een scheidingssloot gegraven. Ook in het gebied Galghoek grenst inspreker aan het groengebied, maar daar wordt binnen het groengebied nog een kwelsloot gegraven met het gevolg dat de afstand van de akkerrand tot de eerste struik ca. 25 meter bedraagt en tot de eerste boom ca. 30 meter. De aldus ontstane afstanden zijn zodanig groot dat er nauwelijks enige belemmering van de luchtcirculatie mogelijk is. Ook zal er sprake zijn van voldoende luchtverfrissing. Ook van schaduwwerking zal dan geen noemenswaardige overlast kunnen ontstaan. Hierbij wordt aangetekend dat de landbouwkavel van inspreker naast de "losse" boskavel gunstig qua bezonning ligt. Hiernaast mag niet onvermeld blijven dat op grond van het huidige bestemmingsplan een boomgaard met windscherm aangelegd kan worden tot aan de perceelsgrens.
5. Bij de inrichting en het beheer zal - los nog van de wettelijke regels, die beschouwd worden als een minimum - rekening gehouden worden met het voorkomen van eventuele schade naar buurpercelen. In de voor dit project opgestelde aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling is op verscheidene plaatsen (m.n. bij punt 5.3) aandacht geschonken aan de door inspreker genoemde aspecten. Zo zal er onder meer gras gezaaid worden tegen onkruiddruk; er vindt beweiding plaats; onkruidhaarden zullen bestreden worden voorzover deze overlast kunnen bezorgen en er zal ook extra aandacht geschonken worden aan wildbeheer. Bovendien is er onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van peilopzet en zal daadwerkelijk peilopzet in samenwerking met het Waterschap op zorgvuldige wijze geschieden, waarbij wederom de effecten voor de omgeving meegewogen worden. De initiatiefnemers delen niet de mening van inspreker dat het bij voorbaat vaststaat dat er schade optreedt in alle vormen zoals inspreker deze opsomt. Zij hebben reeds aangegeven voor het geval er toch schade optreedt, die, zoals inspreker stelt,

redelijkerwijs niet door derden moet worden geleden, een schaderegeling te willen treffen. Zoals bij punt 3 is aangegeven is de schaderegeling nagenoeg afgerond. Voorts kan, t.a.v. de punten die niet specifiek onder het aspect "overlast" vallen, nog het volgende worden opgemerkt:

- Er wordt geen meidoorn aangeplant zolang in het groenproject zelf geen 500 meter buffer aanwezig is.
 - Het groenproject voorziet niet in een grondwaterpeilverlaging en het is ook geen bevoegdheid van de initiatiefnemers. Indien landbouwers daaraan behoefte hebben kan men zich tot het Waterschap wenden.
 - Van een beperking ten aanzien van gewassenkeuze en/of bedrijfskeuze is in het kader van het groenproject geen sprake.
6. Het is de gemeente niet duidelijk waaruit een waardedaling van bedrijf en woning en een vermindering van het leef- en werkmilieu zou kunnen voortvloeien. Inspreker concreetiseert dit niet. Het omgekeerde lijkt de gemeente eerder het geval. Als inspreker bij zijn standpunt blijft kan hij, nadat het vrijstellingsbesluit onherroepelijk is geworden, een beroep doen op planschadevergoeding zoals neergelegd in artikel 49 WRO.

De heer J.M. Nijsten
Korte Noordweg 1a
4454 PT BORSSELE
Brief van 24 mei 2003

Reactie

1. De inrichting van het groenproject brengt overlast en schade naar de directe omgeving met zich mee. Tevens zijn de omschreven schadebeperkende voorzieningen geheel ontoereikend om de schade te beperken tot aanvaardbare proporties.
2. De begrazing door vee is ongewenst wegens verspreiding van ziektes e.d.
3. De afvoer van oppervlaktewater is ondeugdelijk.
4. Inspreker is van mening dat de voormalige stortplaats in de Weelhoek gesaneerd dient te worden.
5. Inspreker is van mening dat het wandelpad moet worden verlegd i.v.m. eventuele stralingsinvloed van de hoogspanningsmasten.
6. Inspreker acht het gewenst dat open watervlakten en moerasachtige terreinen worden beperkt, omdat dergelijke vlaktes/terreinen schade naar de omgeving toe met zich meebrängen.
7. Inspreker is van mening dat het onderhoud moet worden uitbesteed aan direct aanliggende bedrijven in plaats van aan de milieucoöperatie Zak van Zuid-Beveland.

8. Inspreker is van mening dat er eerst een nul-situatie moet worden vastgelegd alvorens met de uitvoering van het project wordt gestart
9. De uitvoering van het plan past niet in het open polderlandschap.

Beantwoording:

1. Omdat thans nog niet al gronden verworven zijn, is bij de inrichting van de nu te realiseren gebieden rekening gehouden met de ligging t.o.v. omringende (landbouw)gronden. Dit om de bedrijfsvoering van zittende agrariërs niet nadelig te beïnvloeden. Niet alleen zijn er forse afstanden in acht genomen; er wordt bij de inrichting en bij het beheer ook rekening gehouden met de aangrenzende landbouwgronden.
Los van de wettelijke regels die beschouwd worden als een minimum, zal bij de inrichting en het beheer rekening gehouden worden met het voorkomen van eventuele schade naar buurpercelen. Zo zal er onder meer gras gezaaid worden tegen onkruiddruk; er vindt beweiding plaats; onkruidhaarden zullen bestreden worden voorzover deze overlast kunnen bezorgen en er zal ook extra aandacht geschonken worden aan wildbeheer. Bovendien is er onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van peilopzet en zal daadwerkelijk peilopzet in samenwerking met het Waterschap op zorgvuldige wijze geschieden, waarbij wederom de effecten voor de omgeving meegewogen worden. De initiatiefnemers delen niet de mening van appellant dat het bij voorbaat vaststaat dat er schade optreedt in alle vormen zoals appellant deze bij diens inspraakreactie op het voorontwerp bestemmingsplan opsomt. Zij hebben reeds aangegeven voor het geval er toch schade optreedt, die, zoals inspreker stelt, redelijkerwijs niet door derden moet worden geleden, een schaderegeling te willen treffen. Inmiddels is er in samenspraak met vertegenwoordigers van de landbouw een algemene schaderegeling tot stand gekomen die (september 2004) door de landbouwgeleding akkoord bevonden is met uitzondering van nog 1 nader te bespreken punt. Het ziet er naar uit dat de regeling binnen niet al te lange tijd als definitief beschouwd kan worden. Hieraan zal te zijner tijd verder bekendheid gegeven worden.
Inspreker was eveneens als vertegenwoordiger van de landbouw deelnemer aan het overleg. Hiervan heeft hij echter geen gebruik gemaakt en heeft zich teruggetrokken uit het overleg.
Inspreker grenst met zijn kavel landbouwgrond aan de Ossenweg / Kaaiweg slechts aan één zijde aan het groenproject (dus niet méérzijdig, zoals appellant aangeeft). Tussen zijn landbouwkavel en het groenproject ligt er een weg met twee wegsloten. Vervolgens is er een schouwstrook van ca. 10 meter en ca. 10 meter struiken alvorens de eerste boom staat. Het is niet aannemelijk dat er een verslechtering optreedt van het door inspreker beweerdelijk aanwezige micro-klimaat, meer overlast van emissies vanuit het Sloegebied en overlast van het plan zelf.
2. De gemeente beschikt niet over concrete aanwijzingen die de bewering van inspreker onderschrijven.
3. Anders dan inspreker stelt zal de druk op de sloot in zijn perceel in het zuid-oost kwadrant van de kruising Ossenweg-Kaaiweg eerder afnemen dan toenemen. De hoeveelheid water wordt niet meer dan nu.

Het plan voorziet erin dat er juist extra berging in het gebied Weelhoek gecreëerd wordt dan dat er in de huidige situatie aanwezig is. In het plan is er rekening mee gehouden dat de kwelsloten langs de Ossenweg en Kaaiweg op het gewone polderpeil staan en dat het gebied zelf zijn water meer en langer vasthoudt dan in de huidige situatie. De stuw is er juist voor het water uit Weelhoek langer vast te houden. In een situatie van hevige regenval betekent dit juist een voordeel. Met dit plan wordt een betekenende bijdrage geleverd aan de doelstelling van het waterbeheersplan 21e Eeuw.

De capaciteit en de plaats van de stuw is in overleg met het waterschap bepaald en voldoet aan diens taakstelling.

In het gebied zijn geen vervuilingbronnen die acuut gevaar opleveren. Mocht er sprake zijn van lekkage van de Total-leidingen, waarop appellant kennelijk doelt, dan zal dit door de aanwezigheid van de nieuwe kwelsloot wellicht eerder geconstateerd worden en kan sneller ingegrepen worden, als een verontreiniging al niet eerder op andere wijze gesignaleerd is. Total is immers bezig aan een renovatie met nieuw signaleringssysteem aan de leidingen.

4. De voormalige stortplaats aan de Weelhoekweg bevat geen stoffen die meegaan in het oppervlaktewater. Er dient wel een afdeklaag te worden aangebracht. Daarin is inmiddels voorzien. De asbesthoudende grond is van zodanige kwaliteit dat deze niet hoeft te worden afgevoerd of gereinigd.
5. De gemeente beschikt niet over concrete aanwijzingen dat door het bewandelen van een wandelpad onder een hoogspanningsmast gedurende een korte verblijfstijd er een mogelijk verhoogd risico optreedt als gevolg van blootstelling aan magnetische velden.
6. Het inrichtingsplan bevat een mix van soorten natuur, waarvan open watervlakten er één is. Deze zijn qua oppervlakte zeker niet overheersend in het gebied. Voor een beperking daarvan vanuit een oogpunt van vermijding van vermeende schade ziet de gemeente geen aanleiding.
7. De uitbesteding van onderhoud is geen ruimtelijk relevant aspect.
8. In het kader van de peilopzet wordt een monitoring uitgevoerd, waarbij de 0-situatie wordt vastgelegd. In oktober 2004 zullen de resultaten van de nulmeting over het afgelopen jaar met de klankbordgroep (waarin ook agrarische vertegenwoordigers zitting hebben) worden besproken. Peilopzet zal pas plaatsvinden nadat de nulsituatie voldoende is vastgesteld. Het peilopzet zal aanvankelijk bij wijze van proef plaatsvinden en de effecten worden gemonitord.
9. De openheid en de van oudsher aanwezige blokverkaveling van de Borsselepolder wordt ons inziens met dit plan niet aangetast. De door vele mensen bekritiseerde reeds bestaande visuele aantasting van het gebied als gevolg van de aanwezigheid van het Sloegebied en de onverenigbaarheid van functies van de nu direct aan elkaar grenzende gebieden kan door de aanleg van het groenproject worden verzacht. Dit met eerbiediging van beide in het gebied aanwezige kenmerkende cultuurlagen: de vierkante verkaveling enerzijds en de grillige kreken anderzijds.

Het Groenproject betreft de uiterste noordzijde van de Borsselepolder. Dit gebied wordt in de huidige situatie reeds door de aanwezigheid van vele hoogspanningslijnen doorkruist. Bij de uitwerking van het Groenproject is als een belangrijk uitgangspunt gehanteerd dat cultuurhistorische patronen langs de randen van het plangebied sturend zijn voor het ontwerp. Dit heeft er toe geleid dat het cultuurhistorische (blok-)verkavelingspatroon als zodanig binnen het plangebied gehandhaafd blijft, evenals het daarmee samenhangende wegenpatroon.

Het Groenproject is in overeenstemming met het Streekplan Zeeland, en wordt hierin dan ook met name genoemd. Ook in de Evaluatie Streekplan Zeeland (vastgesteld door Provinciale Staten op 28 juni 2002) is, onder de Zeeuwse taakstelling tot bosontwikkeling, wederom het Groenproject genoemd. Tevens heeft de PCO reeds positief geadviseerd omtrent het voorontwerp-bestemmingsplan. Aangezien de toetsing in de PCO onder meer plaatsvindt aan de hand van (de evaluatie van) het Streekplan, kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling passend is binnen het Streekplan.

Remie Fiscaal Juridisch Adviesbureau, namens
De heer P. de Winter
Ossenweg 5
4454 PR BORSSELE
Brief van 28 mei 2003

Reactie

1. De ontwikkeling van het bestemmingsplan past niet binnen de doelstellingen van het Streekplan Zeeland.
2. De doelstelling een buffer te creëren tussen het industriegebied en de kernen van de gemeente wordt middels dit voorontwerp-bestemmingsplan niet gehaald.
3. Er is reeds een bufferzone rond het dorp Borssele. Extra afscherming is hierdoor niet daadwerkelijk functioneel.
4. De doelstelling extensieve recreatie wordt niet tot volstrekt onvoldoende onderbouwd.
5. Het bestemmingsplan houdt niet tot onvoldoende rekening met de belangen van de agrarische ondernemers die hun bedrijf uitoefenen in en nabij het plangebied. Het bestemmingsplan belemmert ondernemers in hun uitbreidingsmogelijkheden. Daarnaast ontstaan er allerlei vormen van schade.

Beantwoording

1. Het Groenproject is wel in overeenstemming met het Streekplan Zeeland, en wordt hierin dan ook met name genoemd. Ook in de Evaluatie Streekplan Zeeland (vastgesteld door Provinciale Staten op 28 juni 2002) is, onder de Zeeuwse taakstelling tot bosontwikkeling, wederom het Groenproject genoemd. Tevens heeft de PCO reeds positief geadviseerd omtrent het voorontwerp-bestemmingsplan. Aangezien de toetsing

in de PCO onder meer plaatsvindt aan de hand van (de evaluatie van) het Streekplan, kan geconcludeerd worden dat de ontwikkeling passend is binnen het Streekplan.

2. Het bestemmingsplan is een eerste aanzet om te komen tot de realisering van een groengebied met een totale oppervlakte van 200 ha. De uitvoering zal gefaseerd plaatsvinden, omdat nog niet alle benodigde gronden zijn verworven. Deze verwerving geschiedt op basis van vrijwilligheid. Dwang past immers niet bij een project als dit. Nu niet alle gronden reeds verworven zijn betekent dit automatisch dat het project gefaseerd wordt uitgevoerd. Hoelang dit precies gaat duren is nog niet bekend.

Het voornemen van de initiatiefnemers is om na deze fase verder te gaan met het invullen van het groengebied. Een belangrijke factor daarbij is de beschikbaarheid van gronden, die op basis van vrijwilligheid verworven kunnen worden. Het zal dus voor een belangrijk deel afhangen van de bereidheid van eigenaren (op termijn) hun gronden te verkopen.

Het is de gemeente bekend dat inspreker medewerking wil verlenen aan bedrijfsverplaatsing. Ook de voorwaarden waaronder zijn bij de gemeente bekend. Hoezeer de gemeente ook aan een dergelijke verplaatsing zou willen meewerken; de verschillen tussen wat appellant vraagt en wat de gemeente kan bieden lagen bij het laatste overleg zo ver uiteen dat dit toen niet tot overeenstemming kon leiden. De bereidheid om te verwerven is er van de zijde van de gemeente nog steeds.

Verwerving van het bedrijf van inspreker zou welkom zijn voor de realisatie van het groenproject, al is daarmee nog niet de gewenste totaalomvang bereikt. Indien het perceel van inspreker niet verworven kan worden zal dit op zichzelf geen wijziging voor de inrichting van de reeds verworven delen met zich brengen, ook niet waar het betreft de waterhuishouding.

3. De bufferzone is niet alleen bedoeld voor hen die in de kern Borssele vertoeven, maar ook voor hen die in de directe omgeving van dit deel van het Sloegebied wonen, werken, aan het verkeer deelnemen of voor welk doel dan ook in dit gebied zijn. Het schept niet alleen een stuk visuele afscherming maar het schept ook in functioneel opzicht afstand t.o.v. de industrie.
4. Met het aanleggen van een groengebied wordt niet alleen een visuele afscherming en het scheppen van afstand tussen functies beoogd. Als het groengebied er komt kan het tevens benut worden voor recreatie, zij het op bescheiden schaal. Dit is naar het oordeel van de gemeente een geoorloofd doel. De aanleg zal een positief effect hebben op recreatiemogelijkheden in deze regio. Door de aard van de inrichting met bescheiden voorzieningen zal het gebied met name door de lokale bevolking gebruikt worden. Het is niet de bedoeling op grote schaal mensen hierheen te trekken.
5. De mening dat het bestemmingsplan ondernemers belemmert in hun uitbreidingsmogelijkheden wordt niet gedeeld. Het bestemmingsplan houdt namelijk geen enkele belemmering in voor de uitbreidingsmogelijkheden of bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers, met dien verstande dat zij hun bedrijf niet zullen kunnen uitbreiden op gronden die ten behoeve van het groenproject zijn verworven.

Er is geen enkele reden of grondslag voor het verbreden van teeltvrije dan wel spultvrije zones langs de aan te leggen groengebieden, noch vloeit uit dit plan een beperking in de agrarische bebouwingmogelijkheden voort op de gronden van appellant.

Bij de inrichting en het beheer van het plangebied zal -los nog van de wettelijke regels, die beschouwd worden als een minimum- rekening gehouden worden met het voorkomen van eventuele schade naar buurpercelen. Zo zal er o.a. gras gezaaid worden tegen onkruiddruk; er vindt beweiding plaats; onkruidhaarden zullen bestreden worden voorzover deze overlast kunnen bezorgen en er zal ook extra aandacht geschonken worden aan wildbeheer. Bovendien is er onderzoek gedaan en gaande naar de mogelijke effecten van peilopzet en zal daadwerkelijk peilopzet in samenwerking met het Waterschap op zorgvuldige wijze geschieden, waarbij wederom de effecten voor de omgeving meegewogen worden. De initiatiefnemers delen niet de mening van inspreker dat het bij voorbaat vaststaat dat er schade optreedt in alle vormen zoals inspreker deze opsomt. Zij hebben reeds aangegeven dat voor het geval er toch schade optreedt een schaderegeling te willen treffen. Inmiddels is er in samenspraak met vertegenwoordigers van de landbouw een algemene schaderegeling tot stand gekomen die (september 2004) door de landbouwgeleding akkoord bevonden is met uitzondering van nog 1 nader te bespreken punt. Het ziet er naar uit dat de regeling binnen niet al te lange tijd als definitief beschouwd kan worden. Hieraan zal te zijner tijd verder bekendheid gegeven worden.

Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Postbus 1001

3700 BA ZEIST

Brief van 26 mei 2003

Reactie

1. Onder verwijzing naar Rijks- en provinciale nota's is inspreker van mening dat het plan te weinig rekening houdt met deze nota's. Het groenproject zou niet passen binnen deze beleidskaders.
2. Inspreker is van mening dat de gebiedskenmerken meer tot uitdrukking moeten komen bij de voorgestelde planontwikkeling.
3. Het bestemmingsplan en inrichtingsplannen hebben slechts betrekking op enkel verspreid liggende gronden en niet op het totale gebied.
4. Het bestemmingsplan garandeert op geen enkele wijze een zorgvuldige invulling à la Belvédère van de Borssele polder.

Beantwoording

1. Reeds in het begin van de jaren negentig heeft de gemeente haar ideeën gepresenteerd om te komen tot een groengebied, met een eindomvang van 200 ha, tussen het industriegebied

en de kernen van de gemeente. Op dat moment was er nog geen sprake van een nota Belvédère.

De initiatieven werden door de provincie onderschreven, gezien het opnemen hiervan indertijd in de provinciale Bosnota. Het in deze nota neergelegde beleid is in 1997 opgenomen in het Streekplan Zeeland. Ook in de evaluatie Streekplan Zeeland (juni 2002) wordt de realisering nog steeds gezien als staand beleid.

De in 2003 gepresenteerde Provinciale discussienota beeldkwaliteit is nog maar in concept gepresenteerd. In deze nota wordt het Groenproject niet met name genoemd, en dus ook niet weggeschreven. Dit moge ook blijken uit het positieve advies dat in het begin van 2003 door de provincie is gegeven omtrent het voorontwerp-bestemmingsplan. Weliswaar wordt hierin de kanttekening geplaatst om in de toelichting van het bestemmingsplan aandacht te schenken aan de nota Belvédère. Er is echter niet gesteld dat het bestemmingsplan, waarin een beschrijving is opgenomen van de inrichtingsvisie, in strijd is met vigerend beleid en derhalve in de huidige vorm nimmer goedgekeurd zal gaan worden.

Naast het aanbrengen van een buffer tussen het industriegebied en de kernen, is in het Groenproject tevens ruimte gemaakt voor de uitvoering van werken in het kader van Natuurcompensatie Westerschelde. Een beleidsdoel dat brede ondersteuning vindt op provinciaal- en landelijk niveau en waarover ook afspraken gemaakt zijn met België.

Echter, ondanks dat het Groenproject een langere en vroegere ontstaansgeschiedenis heeft dan de nota Belvédère, is bij het opstellen van de inrichtingsvisie wel degelijk rekening gehouden met de cultuurhistorie van/in het gebied, afgezet tegen de functie die het Groenproject primair moet gaan vervullen (het creëren van afscherming tussen het industriegebied en de kernen).

2. De twee door de inspreker aangehaalde kenmerkende elementen worden in een goed evenwicht in het groenproject geïntegreerd.

De geometrische blokverkaveling blijft behouden. De ligging van de wegluchamen worden in het groengebied als uitgangspunt voor de strakke hoofdstructuur genomen en nader geaccentueerd met bomen in de eindfase van het plan. Binnen de blokken zijn de krekken en de daarbij behorende natuurlijke vormen leidend qua beeldvorming. De positie van het dorp Borssele wordt ook nog eens extra geaccentueerd in de meest actuele aanpassing van het bestek. RDMZ is hiervan op de hoogte gebracht middels de notitie "Groenproject 't Sloe; Cultuurhistorische achtergronden en inrichtingsprincipes" d.d. 29 april 2003 van Grontmij Advies & Techniek BV. Deze notitie ligt in lijn met hetgeen op 1 april 2003 in een breed overleg, in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van inspreker, werd geconcludeerd. Daarnaast ontving de samensteller hiervan zelfs een positieve reactie van de woordvoerder van inspreker. Een latere, minder positieve, reactie en de onderhavige brief zijn daarmee in tegenstrijd en in wezen onbegrijpelijk.

De invulling van het groenproject respecteert de uitgangspunten van de nota Belvédère. De interpretatie die inspreker nu geeft laat geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen die in dit gebied hard nodig en wenselijk zijn en zoals deze in breed overleg met de bevolking in de afgelopen jaren zijn besproken. Navolging van het in de brief van inspreker gestelde zou betekenen dat dergelijke noodzakelijke en wenselijke ontwikkelingen worden geblokkeerd.

3. Het bestemmingsplan, en daarmee samenhangend de inrichtingsplannen, kunnen volgens afspraak met de landbouw en de streek, neergelegd in het bestemmingsplan Landelijk

gebied" en het bestemmingsplan "Westerschelde Oeververbinding" alleen worden neergelegd op op dat moment beschikbare gronden. Het groenproject wordt fasegewijs uitgevoerd, gelijk oplopend met de verwerving. Voor een eindplaatje kan inspreker de hem bekende "visie" van het groenproject raadplegen. Daarin kan deze zien hoe deze fragmenten passen in het totaalbeeld.

De inrichtingsplannen worden telkens afgestemd op beschikbare grond. Belangrijk hierbij is dat de inrichtingsplannen verfijningen zijn van de visie en deze visie geeft een integraal eindplaatje.

4. De gemeente is deze mening niet toegedaan. Het bestemmingsplan laat als "toelatingsplan" juridische ruimte voor een groenproject, zonder dat het bestemmingsplan ook elk inrichtingsdetail regelt. Duidelijk is wel dat de plannen zoals deze er nu liggen ook zorgvuldig uitgevoerd worden zoals aangegeven. De cultuurhistorische uitgangspunten maken daarvan integraal onderdeel uit.

Zeeuwse Milieufederatie

Postbus 334

4460 AS GOES

Brief van 28 mei 2003

Reactie

1. Inspreker mist de natuurfunctie van het gebied. Het bestemmingsplan biedt ruimte voor een goede landschappelijke en voor de natuur waardevolle invulling van het gebied. Het bestemmingsplan garandeert echter niet dat de beoogde invulling ook daadwerkelijk tot stand komt. De maatregelen die kunnen worden genomen zijn te vrijblijvend. Gepleit wordt voor een uitwerking van de concrete invulling van de natuur- en landschapsfunctie van het gebied.
2. De stelling dat de groene invulling geen overlast mag veroorzaken, is niet in overeenstemming met de functie van het gebied. Op de eerste plaats vanwege de vraag 'wat is overlast?'. Op de tweede plaats vanwege de invloed van de ene functie op de andere en de mate waarin deze aanvaardbaar is. Dit is een kwestie van zorgvuldige afstemming en prioritering. Bij deze prioritering wordt uiteraard eerst gekeken naar de geformuleerde functie van het gebied.

Beantwoording:

1. De natuurfunctie is onderdeel van het plan samen met andere functies. Het project is primair bedoeld ter afscherming van het Sloegebied, waardoor de leefbaarheid in de omliggende kernen gewaarborgd kan blijven.
De beoogde gronden zijn in bezit van de gemeente en in de beheersfase van de Vereniging Natuurmonumenten. Hierdoor is er voldoende waarborg dat de beoogde inrichting gerealiseerd zal worden.

2. Het uitgangspunt dat de groene invulling geen overlast mag veroorzaken, heeft betrekking op het gebruik van aangrenzende agrarische percelen in de omgeving van het plangebied. Dit geldt zowel voor het optreden van wateroverlast (kwel) als voor andere mogelijke hinderaspecten. In het kader van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling wordt ingegaan op de te verwachten effecten van de aanleg van het multifunctioneel groengebied op de omgeving. Geconcludeerd is dat de effecten voor de landbouw, buiten de onttrekking van gronden en gebouwen aan het huidige agrarische gebruik, tot een minimum worden beperkt. Middels het treffen van specifieke inrichtings- en beheersmaatregelen, kan eventuele nadelige beïnvloeding van het landbouwkundig gebruik op de aangrenzende percelen grotendeels of zelfs volledig worden tegen gegaan. De initiatiefnemers zijn bereid voor het geval er niettemin toch schade zou voortvloeien uit het groengebied daarvoor een regeling te treffen. Inmiddels is zo'n regeling opgesteld en het ziet er naar uit dat deze binnen niet al te lange tijd als definitief beschouwd kan worden. Overigens komt ook ten aanzien van andere functies naar voren dat bij de realisering van het groengebied over het algemeen sprake is van neutrale tot positieve effecten voor het milieu.

ZLTO, afdeling Borsele

Grote Dijk I

4444 RZ 'S HEER ABTSKERKE

Brief van 31 mei 2003

Reactie

1. Inspreker is van mening dat eventuele veroorzaakte schade aan de agrariërs dient te worden vergoed. Gedacht wordt aan schade als gevolg van vernatting en onkruid. Voor de eventuele schadevaststelling ten aanzien van vernatting zal er een nulsituatie moeten worden vastgelegd. Tevens wordt aangegeven dat het niet duidelijk is hoe de onkruidgroei wordt tegengegaan.
2. Inspreker staat positief tegenover een schadecommissie en doet tevens een voorstel tot het aanstellen van een drietal deskundigen. Tevens geeft inspreker aan dat de kosten van schadecommissie door de initiatiefnemers betaald dient te worden.
3. Agrariërs mogen geen hinder/overlast (van geparkeerde auto's) ondervinden van de toegenomen mobiliteit van recreanten als gevolg van de aantrekkende werking van het gebied. Gepleit wordt voor de aanleg van een parkeerplaats.

Beantwoording

1. Omdat thans nog niet alle gronden verworven zijn, is bij de inrichting van de nu te realiseren gebieden rekening gehouden met de ligging t.o.v. omringende (landbouw)gronden. Dit om de bedrijfsvoering van zittende agrariërs niet nadelig te beïnvloeden. Niet alleen zijn er forse afstanden in acht genomen; er wordt bij de inrichting en bij het beheer ook rekening gehouden met de aangrenzende landbouwgronden. Los van de wettelijke regels die beschouwd worden als een minimum, zal bij de inrichting en het beheer rekening gehouden worden met het voorkomen van eventuele schade naar

buurpercelen. Zo zal er onder meer gras gezaaid worden tegen onkruiddruk; er vindt beweiding plaats; onkruidhaarden zullen bestreden worden voorzover deze overlast kunnen bezorgen en er zal ook extra aandacht geschonken worden aan wildbeheer. Bovendien is er onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van peilopzet en zal daadwerkelijk peilopzet in samenwerking met het Waterschap op zorgvuldige wijze geschieden, waarbij wederom de effecten voor de omgeving meegewogen worden. In dit kader wordt een monitoring uitgevoerd, waarbij de 0-situatie wordt vastgelegd. In oktober 2004 zullen de resultaten van de nulmeting over het afgelopen jaar met de klankbordgroep (waarin ook agrarische vertegenwoordigers zitting hebben) worden besproken. Peilopzet zal plaatsvinden nadat de nulsituatie voldoende is vastgesteld. Het peilopzet zal aanvankelijk bij wijze van proef plaatsvinden en de effecten worden gemonitord. De initiatiefnemers hebben reeds aangegeven dat voor het geval er toch schade optreedt, zij een schaderegeling willen treffen. Inmiddels is er in samenspraak met vertegenwoordigers van de landbouw een algemene schaderegeling tot stand gekomen die (september 2004) door de landbouwgeleding akkoord bevonden is met uitzondering van nog 1 nader te bespreken punt. Het ziet er naar uit dat de regeling binnen niet al te lange tijd als definitief beschouwd kan worden. Hieraan zal te zijner tijd verder bekendheid gegeven worden.

2. In voornoemde schaderegeling is eveneens aandacht geschonken aan een objectieve schadebeoordeling en de kosten daarvan.
3. Als het groengebied er komt kan het tevens benut worden voor recreatie, zij het op bescheiden schaal. Dit is naar het oordeel van de gemeente een geoorloofd doel. Door de aard van de inrichting met bescheiden voorzieningen zal het gebied met name door de lokale bevolking gebruikt worden. Het is niet de bedoeling op grote schaal mensen hierheen te trekken. De komst van auto's zal gezien het voorafgaande dan ook zeer beperkt zijn. Bij de eerste aanleg is geen parkeerplaats voorzien. Mocht deze toch nodig blijken te zijn dan kan deze alsnog worden aangelegd.

9.2 Overleg

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening dient bij de voorbereiding van een bestemmingsplan, waar nodig, overleg gepleegd te worden met besturen van gemeenten, met Rijks- en Provinciale diensten etc. Voor dit plan is overleg gepleegd met:

- ☐ Provinciale Commissie Omgevingsbeleid (PCO), Sub-commissie gemeentelijke plannen;
- ☐ Waterschap Zeeuwse Eilanden;
- ☐ N.V. Delta Nutsbedrijven;
- ☐ Bestuurlijk Overleg Westerschelde;
- ☐ Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuid-West;
- ☐ Rijksdienst voor de Monumentenzorg;
- ☐ Rijksdienst voor Oudheidkundig bodemonderzoek;
- ☐ Rijkswaterstaat Directie Zeeland;
- ☐ N.V. Nederlandse Gasunie;

- ☐ PTT Telecom Netwerkdiensten, Afdeling UTN Straalverbindingen;
- ☐ Vereniging Behoud Natuurmonumenten, Inspectie Zuid-Holland Zeeland;
- ☐ Zeeuwse Milieu Federatie;
- ☐ Zeeland Seaports;
- ☐ ZLTO-raad Zeeland;
- ☐ API-commissie Borssele.

De ingekomen reacties zijn als bijlage 5 opgenomen achter deze toelichting. Bij de hierna volgende behandeling van de reacties is steeds een puntsgewijze samenvatting gegeven van de betreffende reactie.

Provinciale Commissie Omgevingsbeleid, Sub-commissie gemeentelijke plannen Brief van 30 januari 2003

Algemeen:

In zijn advies heeft de PCO de mate van hardheid van de gemaakte opmerkingen expliciet weergegeven. Hiertoe worden drie categorieën gehanteerd.

Categorie 1 wordt toegekend aan opmerkingen over planelementen/regelingen, welke als onaanvaardbaar worden beschouwd. Deze aspecten vereisen een aanpassing van het plan.

Categorie 2 wordt toegekend aan opmerkingen, waarvan de mate van (on)aanvaardbaarheid op dat moment niet geheel duidelijk is. Een nadere motivering wordt vereist.

Categorie 3 wordt toegekend aan opmerkingen, aanbevelingen en suggesties ter bevordering van de kwaliteit van het plan. Dergelijke opmerkingen dienen als stimulerende aanbevelingen.

Reactie:

1. Inspreker kan instemmen met de naar aanleiding van het pré-advies voorgestelde aanpassingen van het voorontwerp-bestemmingsplan en tevens met de uitgebrachte aanmeldingsnotitie inzake MER beoordeling.
2. Inspreker beveelt aan om in het kader van de plantoelichting aandacht te schenken aan het beleid van de Nota Belvédère met het oog op de Borsselepolder (cat. 3).
3. De bestemming "Woondoeleinden" van de voormalige boerderij is ongewenst met het oog op de geluidzonering rondom het industrieterrein Vlissingen-Oost (cat. 2). Wellicht is een bezoekerscentrum/horeca/tentoonstellingsruimte in relatie tot het groenproject een suggestie.
4. Voor wat betreft de aanleg van het groenproject wordt toepassing van artikel 19, lid 2 WRO mogelijk geacht.

Beantwoording

1. Met instemming wordt van deze reactie kennisgenomen. Het plan zal conform de eerder gedane toezeggingen aangepast worden.
2. In paragraaf 4.3 is nader aandacht besteed aan de Nota Belvédère. Tevens is als bijlage 9 een rapport (d.d. 29 april 2003) van de Grontmij opgenomen waarin nader wordt ingegaan op de cultuurhistorische achtergronden en inrichtingsprincipes
3. De toegekende bestemming is een weergave van het huidige feitelijke gebruik. Het gebruik als burgerwoning vindt reeds jaren plaats en de gemeente heeft geen aanleiding te veronderstellen dat hierin de komende planperiode verandering komt. Gezien het feit dat

enerzijds beperkt op de recreatie wordt ingestoken en anderzijds het plan in fasen zal worden uitgevoerd is de behoefte aan een bezoekerscentrum/horeca/-tentoonstellingsruimte thans gering.

4. Met instemming wordt van deze reactie kennisgenomen.

Waterschap Zeeuwse Eilanden

Brief van 18 december 2002

Reactie

Wegen

Voorkomen moet worden dat, daar waar de in het Sloebos aan te leggen paden aantakken op de openbare weg, auto's in de (smalle) wegbermen geparkeerd worden. Over faciliterende voorzieningen zoals parkeervoorzieningen (voor auto's en fietsen) en bewegwijzering is overleg met het waterschap zinvol.

Waterkeringen

De inrichtingsplannen zijn niet bezwaarlijk voor de waterkeringen. Delen van het plan liggen binnen de beschermingszone langs de Westerscheldedijk (een primaire waterkering). De beschermingszone betreft de strook grond die bepalend is voor de stabiliteit van de dijk en die bij een toekomstige verzwarende in beslag genomen wordt. Inspreker is van mening dat deze waterstaatkundige functie van de gronden in de bestemming tot uitdrukking moet komen, bij voorkeur middels een secundaire waterstaatkundige bestemming.

Waterbeheer

Opgemerkt wordt dat in beginsel alle oppervlaktewater (dus niet alleen de waterlopen met een afwaterende functie) bij het waterschap in beheer is. Voor waterlopen met een bovenbreedte die kleiner is dan 10 meter kan volstaan worden met een 5 meter brede beplantingsvrije strook.

De stuwen moeten zodanig geconstrueerd worden dat bij extreme regenval extra gebiedseigen water binnen het groenproject wordt opgehouden ter ontlasting van de landbouwkundige afvoer.

Beantwoording

Wegen

De recreatieve doelgroep zijn mensen uit de omliggende dorpen en bezoekers van het WCL. Het gebied is bedoeld voor extensieve vormen van recreatie (wandelen, paardrijden en verpozen). Door de locale functie van het gebied zal het recreatieve verkeer vooral bestaan uit langzaam verkeer. Het is uiteraard niet de bedoeling dat recreanten die met de auto komen, hun auto in de wegbermen gaan parkeren. In het plan is dan ook rekening gehouden met de mogelijkheid van een kleine parkeerplaats (4-5 auto's) aan de rand van het groengebied (locatie nader te bepalen). Deze wordt echter pas aangelegd nadat de behoefte daaraan is gebleken. Eventueel zal hieromtrent overleg gevoerd worden met het waterschap.

Waterkeringen

De gemeente heeft bij de opstelling van de Keur (in 1999) aangegeven het niet noodzakelijk te vinden zoneringen uit de Keur op bestemmingsplankaarten aan te geven. Het is immers niet gebruikelijk verordeningen in bestemmingsplannen op te nemen. Verordeningen blijven van kracht los van de bepalingen van een bestemmingsplan.

De Keur heeft tot doel om voor de waterkering ongewenste activiteiten (lees bouwactiviteiten) tegen te gaan. Bezien we dit doel in relatie met de aan de grond toegekende bestemming (multifunctioneel groengebied, waarbinnen t.b.v. deze bestemming enkel gebouwtjes tot maximaal 40 m² toegestaan zijn), moet geconstateerd worden dat deze bestemming geen ongewenste activiteiten herbergt. Dit wordt nog versterkt door de aanpassing van het plan om het extensief recreatief medegebruik in het zuidelijke deel van Galghoek uit te sluiten.

Waterbeheer

De gemeente zal rekening houden met de Keur Waterbeheer. Verder vindt uitvoerig overleg plaats met het waterschap om tot goede (beheers)afspraken te komen.

N.V. Delta Nutsbedrijven

Brief van 25 november 2002

Reactie

Inspreker wijst op de aanwezigheid van diverse kabels en leidingen in het plangebied.

Beantwoording

De belangrijkste kabels en leidingen zijn in de bestemmingsplantekening opgenomen en daarvan wordt melding gemaakt in de voorschriften/toelichting.

Bestuurlijk Overleg Westerschelde

Brief van 14 januari 2003

Reactie

Het voorontwerp bevat geen elementen die als strijdig met het geldende beleid voor de Westerschelde kunnen worden gezien.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuidwest

Brief van 19 december 2002

Reactie

Geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Brief van 3 december 2002

Reactie

Inspreker spreekt zijn waardering uit voor het initiatief om delen van Zeeland om te vormen tot multifunctioneel groengebied. De achterliggende gedachte bij dit voornemen was, is, het heersende gevoel over en de beleving van het verschil van schaal tussen het industrielandchap enerzijds en het bestaande akkerbouwlandschap anderzijds. Sinds 1994 hebben ook in Zeeland een aantal ontwikkelingen plaats gevonden die nopen tot een heroverweging van dit initiatief, of op zijn minst tot een heroverweging van keuze en locatie en uitwerkingsvorm. Het betreft:

- a. De aanleg van een containerterminal bij Vlissingen vraagt om een grootschalige natuurcompensatie in de nabijheid;
- b. Hetzelfde zal aan de orde komen bij het project verdieping van de Westerschelde;
- c. In de sfeer van verdere ontwikkeling van het toerisme staat ook de Zak van Zuid-Beveland sterk in de belangstelling, temeer daar de Westerschelde oeververbinding het gebied inmiddels goed bereikbaar heeft gemaakt;
- d. Grote contrasten tussen een prominent aanwezig industrielandchap en een waardevol landbouwlandschap behoeven niet altijd als negatief te worden gestipuleerd en kunnen in haar unicum een waarde vormen. Nader onderzoek lijkt gewenst;
- e. De schaakbordpatroonverkaveling rond Borssele is zo uniek in haar uitleg, dat het geen grootschalige bebossing verdraagt.

Inspreker mist node een uitvoerige cultuurhistorische waardering/verkenning van zowel het bestaande zeer karakteristieke landschap als van het aansluitende industrielandchap. Inspreker verzoekt het initiatief in heroverweging te nemen en te bezien of het ontwikkelen van een multifunctioneel groenproject niet zou kunnen meeliften met de nog te ontwikkelen groenprojecten in de nabijheid, waarbij de som van het totaal mogelijk meer natuurwaarde zal opleveren dan elk project afzonderlijk.

Bezien vanuit beschermd dorpsgezicht Borssele, ingebed in een landschap met een uniek verkavelingspatroon, is de voorgestelde groenontwikkeling in deze omvang en vorm ongewenst, niet acceptabel.

Beantwoording

De gemeente Borsele is reeds circa 10 jaar bezig met de visievorming betreffende de invulling van de Sloerand. Ter beantwoording van bovengenoemde reactie wordt ingegaan op de achtergronden, de planvorming, kortom de historie die aan het groenproject ten grondslag hebben gelegen. De beantwoording van bovengenoemde reactie kan namelijk niet los gezien worden van de historie en met name het doel van dit project.

Achtergrond

De gemeente Borsele is in de loop van de laatste decennia geconfronteerd met een opeenstapeling van ruimtelijke initiatieven die moesten plaatsvinden binnen of direct grenzend aan de gemeentegrenzen in het industrieterrein Vlissingen-Oost/Sloegebied. Te noemen zijn de

Kernenergiecentrale, de COVRA, niet doorgedane slibberging, de toevoerweg naar de Westerscheldetunnel en op afzienbare termijn de Westerschelde Containerterminal. Deze initiatieven vielen niet altijd in goede aarde. Argument daarbij was dat het telkens op zichzelf staande projecten betreft, maar dat onderlinge afweging en dus een integrale aanpak ontbraken. Ook het ontbreken van omgevingsbeleid was punt van kritiek. Door de toenemende activiteiten in het industriegebied nam het aantal klachten toe, vooral in het gebied tussen het industrieterrein en Borssele. De overheersende aanwezigheid van zware industrie tast de eigenheid van het landschap aan. Ook de leefbaarheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende dorpen worden sterk beïnvloed door de nabijheid van het Sloegebied. Reeds in 1994 heeft de gemeente onderkend dat bij de verdere ontwikkeling van Borssele er voor de zogenaamde Sloe-rand een belangrijke rol is weggelegd. In maart 1994 heeft de gemeente haar voornemen voor het maken van een totaalvisie voor de Sloerand bekend gemaakt door middel van de brochure "De Sloerand, uitdagingen en kansen, een aanzet voor een samenhangend beleid voor de polders en de dorpen rond het Sloegebied". Hierin werd een aantal ideeën gepresenteerd over de ontwikkeling van de Sloerand.

In een brochure van september 1994 is de gemeente specifiek ingegaan op een van de onderdelen met betrekking tot het landschap van de Sloerand, namelijk de ontwikkeling van een bos nabij Borssele. Belangrijke redenen voor de gemeente om in de Sloerand een bos te ontwikkelen waren:

- het idee dat bosbouw minder belemmeringen oplevert voor landbouw dan industrie;
- bos draagt bij aan een betere landschappelijke inpassing van het Sloe. Een groot bos onttrekt de industrie voor een belangrijk deel aan het zicht;
- het bos biedt mogelijkheden op het gebied van recreatie;
- het bos legt CO₂ op een duurzame manier vast.

De landschappelijke en bosbouwkundige doeleinden stonden destijds voorop. Recreatie en natuur hebben een wat lagere prioriteit.

Aan de hand van verschillende modellen is de meest gewenste vorm van het groenproject verkend. Gekozen is toen voor het bandmodel, waarbij door grote eenheden bos/groen afscherming van het industriegebied plaatsvindt.

Naar aanleiding van dit onderzoek is in het bestemmingsplan "Landelijk gebied" en "Westerschelde oeververbinding" een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het wijzigen van de agrarische bestemming in de bestemming "multifunctioneel bos". De afgelopen jaren zijn verschillende percelen in het plangebied verworven. De percelen zijn door de gemeente ingebracht in de API Borssele. Het plan van toedeling van dit landinrichtingsproject is inmiddels onherroepelijk.

In 2000 is een visie opgesteld die door de gemeenteraad in haar vergadering van 8 februari 2001 is vastgesteld. Aansluitend zijn verschillende deelonderzoeken uitgevoerd. In 2001 zijn concrete inrichtingsplannen voor die delen die 2003/2004 kunnen worden gerealiseerd (aanvulling: inmiddels is het plan gerealiseerd met toepassing van artikel 19 lid 2 WRO). Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met de meest betrokken instanties zoals DELTA Nutsbedrijven, DOW Benelux bv, diverse afdelingen van het Waterschap Zeeuwse Eilanden, etc. Verder is uitgebreid overleg gevoerd met omwonenden, belanghebbende organisaties, etc. vertegenwoordigd in een stuurgroep, werkgroep en klankbordgroep.

Visievorming

Belangrijkste doelen die aan de visievorming ten grondslag hebben gelegen zijn het scheppen van afstand tussen functies die zich moeilijk laten verenigen en visuele afscherming van het industriegebied vanuit de Borsselepolder. De eerste ideevorming voor de invulling van de Sloerland had betrekking op het realiseren van een aaneengesloten bos. Dit idee komt als zodanig ook naar voren in het Streekplan Zeeland, vastgesteld in 1997. In het Streekplan wordt op bladzijde 44 aangegeven dat gestreefd wordt naar aanleg van de Sloerandbossen, gezien het grote belang hiervan voor de landschapsvernieuwing, als scheidende zone tussen industriegebieden en de Zak van Zuid-Beveland en als saneringsmiddel bij de bron.

Ten behoeve van de visievorming is door de gemeente een Stuurgroep Groenproject 't Sloe ingesteld. De Stuurgroep beslist op bestuurlijk niveau over de wijze waarop de invulling van het project plaatsvindt. Voorafgaand aan de visievorming zijn door de Stuurgroep enkele uitgangspunten geformuleerd waarmee rekening gehouden dient te worden. Enkele van de geformuleerde uitgangspunten hebben betrekking op het landschap en de cultuurhistorie. Gesteld is dat cultuurhistorische patronen langs de randen van het plangebied sturend zijn voor het ontwerp, in het plangebied zelf is dit minder nodig. Het historisch reliëf zoals dat ook momenteel nog op de hoogtekaart is waar te nemen is sturend voor de vormgeving binnen het plangebied. Er dient te worden uitgegaan van natuurlijke (kreek-)patronen.

Als gevolg van de geformuleerde uitgangspunten is de visievorming omtrent de invulling van de Sloerland in de loop der jaren geëvalueerd van een aaneengesloten bosgebied naar een combinatie van halfopen landschap met bossen en struwelen, graslanden en kreken/moerassen/ruigte.

Gevolgen van de visievorming

De gevolgen van het project voor het landschap en de cultuurhistorie zijn in het kader van de 'Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling' uitvoerig bekeken. Ten aanzien van het landschap is geconstateerd dat met de realisatie van het Groenproject 't Sloe het huidige landschapsbeeld wijzigt. Deels is daardoor echter ook sprake van een duidelijke verbetering van het landschapsbeeld. Het open karakter van de polder zal in het noordelijk deel verdwijnen. Doordat het groenproject zich manifesteert als een dichte rand (bloksgewijze opvulling van de delen tussen de polderwegen) wordt daardoor juist ook de openheid van de overige delen van de polder versterkt. De afscherming van de Borsselepolder van het Sloegebied werkt overigens slechts plaatselijk. Van grote afstand blijft het industriegebied zichtbaar.

Ten aanzien van de cultuurhistorie wordt geconstateerd dat het uitgangspunt dat cultuurhistorische patronen langs de randen van het plangebied sturend zijn voor het ontwerp, ertoe heeft geleid dat het cultuurhistorische (blok-)verkavelingspatroon als zodanig binnen het plangebied gehandhaafd blijft, evenals het daarmee samenhangende wegenpatroon. Door het handhaven (eventueel afsluiten) van de bestaande wegen in het plangebied blijft dit verkavelingspatroon grotendeels intact. Bij de uitwerking van het inrichtingsplan voor het Groenproject 't Sloe zorgt de afstand tussen de wegen en de opgaande beplanting ervoor dat het historisch wegenpatroon herkenbaar blijft. Door het gebruik van "boskamers" als op zichzelf staande, blokvormige nieuwe ruimtelijke planelementen, wordt dit patroon nog verder geaccentueerd. De ligging van de kern Borssele als "eiland in de polder" wordt behouden door het hanteren van een open gebied tussen de bosrand langs Borssele en de overige beboste delen van het plan.

De hiervoor genoemde maatregelen liggen in de lijn met de nota Belvédère, waarin een gebiedsgerichte benadering van Zuid-Beveland en versterking van het specifieke karakter wordt aangegeven. Met de aanleg van de nieuwe kreken wordt aangesloten bij het oorspronkelijke krekenspatroon, dat op oude kaarten reeds zichtbaar is. Deze oude kreken hebben nu een functie in de afwatering van het gebied.

Geconcludeerd wordt dat geen belangrijke cultuurhistorische waarden worden aangetast of verloren gaan. Bij de uitwerking van het inrichtingsplan worden de belangrijkste cultuurhistorische elementen (verkavelingspatroon, bebouwing) ingepast in het ontwerp en volledig gerespecteerd.

Gevolgen als het project niet wordt uitgevoerd.

Indien de realisering van het Groenproject onverhoopt geen doorgang kan vinden zal het huidige agrarische grondgebruik in het plangebied worden voortgezet. Dit betekent dat geen groene buffer tussen de kern Borssele en het Sloegebied wordt aangelegd, dat er geen sprake is van uitbreiding van groenvoorzieningen en dat de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het gebied zeer beperkt blijven. Tevens kan er dan ook in het kader van procedures inzake (ver)bouw, uitbreiding en overige vergunningverlening aan bedrijven niet meer verwezen worden naar een op handen zijnde oplossing voor het door velen als zodanig gevoelde "conflict" tussen industrie enerzijds en wonen en werken anderzijds.

Heroverweging

Inspreker verzoekt op basis van een aantal zich voorgedane ontwikkelingen het project te heroverwegen of op zijn minst een heroverweging van keuze van locatie en uitwerkingsvorm. Als argument wordt met name het unieke verkavelingspatroon en de scheve ligging van de kern Borssele aangevoerd. Bezien vanuit beschermd dorpsgezicht Borssele, ingebed in een landschap met een uniek verkavelingspatroon, acht inspreker de voorgestelde groenontwikkeling in deze omvang en vorm ongewenst, niet acceptabel.

De gemeente is zich bewust van het unieke karakter en de cultuurhistorische betekenis van de Borsselepolder. In dat opzicht sluit de gemeente zich aan bij inspreker. De Borsselepolder heeft met zijn orthogonale wegenstructuur uit de renaissanceperiode een duidelijk afwijkend landschapsbeeld ten opzichte van andere polders op Zuid-Beveland. Het is een grootschalige polder en de omringende dijken zijn over het algemeen onbeplant. De polderwegen zijn eveneens vrijwel onbeplant. Hierdoor is sprake van een grote openheid van het gebied.

Daartegenover staat evenwel de aanblik vanuit de open polder en de omringende kernen op het industriegebied Sloe. Door de hoeveelheid van verschillende functies is hier sprake van een rommelige zone. Door de toenemende activiteiten in het Sloegebied nam het aantal klachten toe en werd en wordt de wens voor een visuele afscherming van het Sloegebied steeds sterker. De gemeente wil hieraan iets doen en weet zich hierin gesteund door het beleid van de provincie neergelegd in het Streekplan (en de provinciale Bosnota).

De gemeente neemt er nadrukkelijk afstand van het project niet op deze locatie, maar elders – in de nabijheid – te realiseren. De op te lossen problemen doen zich immers hier voor.

De gemeente neemt kennis van de opvatting van de inspreker dat het prominent aanwezige industrielandchap niet altijd als negatief te worden gestipuleerd en dat dit in haar uniciteit een waarde kan vormen en dat onderzoek hiernaar gewenst is. Uit jarenlange ervaring is het de gemeente bekend dat in dit gebied het omgekeerde het geval is. Men roept om afscherming van bestaande en nog komende industrie. Een groenplan is daarom op deze plaats onmisbaar.

In de loop van de jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor de nadere vormgeving, inrichting van de wijze waarop de visuele afscherming gerealiseerd dient te worden. Er zijn uitgangspunten opgesteld betreffende landschappelijke en cultuurhistorische aspecten. De huidige inrichtingsvisie is hiervan het resultaat. De gemeente sluit zich aan bij de conclusie in de 'Aanmeldingsnotitie m.e.r.' dat door het project geen belangrijke cultuurhistorische waarden worden aangetast of verloren gaan. Bij de uitwerking van het inrichtingsplan worden de belangrijkste cultuurhistorische elementen (verkavelingspatroon, bebouwing) ingepast in het ontwerp en volledig gerespecteerd. In paragraaf 4.3 is nader aandacht besteed aan de Nota Belvedere. Tevens is als bijlage 9 een rapport (d.d. 29 april 2003) van de Grontmij opgenomen waarin nader wordt ingegaan op de cultuurhistorische achtergronden en inrichtingsprincipes. Alhoewel er over inrichting te discussiëren valt, omdat dat nu eenmaal een subjectieve zaak betreft, deelt de gemeente derhalve niet de mening van inspreker dat de voorgestelde invulling onacceptabel is.

De totstandkoming van de procedure is op een zeer zorgvuldige wijze gebeurd met inschakeling van deskundigen, waaronder geregistreerde landschapsarchitecten. Er is uitgebreid overleg gevoerd met omwonenden, belanghebbende organisaties, etc. vertegenwoordigd in een stuurgroep, werkgroep en klankbordgroep. Omtrent de inrichting bestaat een brede consensus. Inmiddels is reeds circa 90 ha. van de benodigde gronden verworven. Er heeft een doorlopende afweging van belangen plaatsgevonden, waarbij de cultuurhistorie steeds een voldoende gezicht heeft gekregen en ook bij afweging met tal van andere –eveneens te respecteren belangen–, heeft behouden. Het opnieuw ter discussie stellen van de inrichting en zelfs de locatie van het groenproject betekent volgens de gemeente een minachting van het tot nu toe doorlopen proces en zal hoogstwaarschijnlijk leiden tot het niet doorgaan van het project met als gevolg dat er geen visuele afscherming komt. De gemeente is van mening dat dit onacceptabel is en zal het plan doorzetten.

Rijksdienst voor Oudheidkundig bodemonderzoek

Brief van 11 november 2002

Reactie

1. Waardering wordt uitgesproken voor de herkenning van het archeologisch potentieel van het plangebied en van het feit dat reeds verkennende en waarderende onderzoeken zijn uitgevoerd.
2. Bij het Rijksbeleid wordt een verwijzing gemist naar de nota Belvedere. Borsele is gelegen binnen het Belvederegebied Zuid-Beveland. Een van de fysieke dragers van dit landschap is "de openheid en het meer formele geometrische patroon van wegen in de nieuwlandpolders. Inspreker is van mening dat de karakteristieke cultuurhistorische elementen meer sturend zouden moeten zijn voor de inrichting van het plangebied.

Beantwoording

1. Met instemming wordt van deze reactie kennisgenomen.
2. In het beleidskader zal aandacht besteed worden in de Nota Belvedere. Verwezen wordt naar de beantwoording van de reactie van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Brief van 13 november 2002

Reactie

Geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

N.V. Nederlandse Gasunie

Brief van 28 oktober 2002

Reactie

Geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

PTT Telecom Netwerkdiensten, Afdeling UTN Straalverbindingen

Geen reactie ontvangen.

Vereniging behoud Natuurmonumenten, Inspectie Zuid-Holland Zeeland

Brief van 27 november 2002

Reactie

Geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

Zeeuwse Milieufederatie

Brief van 4 februari 2003

Reactie

1. Inspreker mist de natuurfunctie van het gebied. Het bestemmingsplan biedt ruimte voor een goede landschappelijke en voor de natuur waardevolle invulling van het gebied. Het bestemmingsplan garandeert echter niet dat de beoogde invulling ook daadwerkelijk tot stand komt. De maatregelen die kunnen worden genomen zijn te vrijblijvend. Gepleit wordt voor een uitwerking van de concrete invulling van de natuur- en landschapsfunctie van het gebied.

2. De stelling dat de groene invulling geen overlast mag veroorzaken, is niet in overeenstemming met de functie van het gebied. Op de eerste plaats vanwege de vraag 'wat is overlast?'. Op de tweede plaats vanwege de invloed van de ene functie op de andere en de mate waarin deze aanvaardbaar is. Dit is een kwestie van zorgvuldige afstemming en prioritering. Bij deze prioritering wordt uiteraard eerst gekeken naar de geformuleerde functie van het gebied.

Beantwoording

1. De natuurfunctie is onderdeel van het plan samen met andere functies. Het project is primair bedoeld ter afscherming van Sloegebied, waardoor de leefbaarheid in de omliggende kernen gewaarborgd kan blijven.
De beoogde gronden zijn in bezit van de gemeente en de Vereniging Natuurmonumenten. Hierdoor is er voldoende waarborg dat de beoogde inrichting gerealiseerd zal worden.
2. Het uitgangspunt dat de groene invulling geen overlast mag veroorzaken, heeft betrekking op het gebruik van aangrenzende agrarische percelen in de omgeving van het plangebied. Dit geldt zowel voor het optreden van wateroverlast (kwel) als voor andere mogelijke hinderaspecten. In het kader van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling wordt ingegaan op de te verwachten effecten van de aanleg van het multifunctioneel groengebied op de omgeving. Geconcludeerd is dat de effecten voor de landbouw, buiten de onttrekking van gronden en gebouwen aan het huidige agrarische gebruik, tot een minimum worden beperkt. Middels het treffen van specifieke inrichtings- en beheersmaatregelen, kan eventuele nadelige beïnvloeding van het landbouwkundig gebruik op de aangrenzende percelen grotendeels of zelfs volledig worden tegen gegaan. De initiatiefnemers zijn bereid voor het geval er niettemin toch schade zou voortvloeien uit het groengebied daarvoor een commissie in het leven te roepen, teneinde tot een passende schaderegeling te komen. Overigens komt ook ten aanzien van andere functies naar voren dat bij de realisering van het groengebied over het algemeen sprake is van neutrale tot positieve effecten voor het milieu.

Zeeland Seaports

Brief van 7 januari 2003

Reactie

Geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Het plan geniet de instemming van inspreker.

Beantwoording

Met instemming wordt van de reactie kennisgenomen.

ZLTO-raad Zeeland

Brief van 8 november 2002

Reactie

1. Paragraaf 4.3 (Nadelige effecten/schade)

Aangegeven is dat er geen nadelige effecten op de aanliggende agrarische gronden mogen plaatsvinden. Aandacht gaat uit naar kwel en onkruidschade. Inzake invloed op de waterhuishouding is het te overwegen de nul-situatie vast te leggen. Ten aanzien van onkruidschade is het noodzaak een paar jaar extra besteksonderhoud op te nemen. Ervaring met inrichtingswerken van natuurgebieden leert een explosie aan onkruidgroei (distels) gedurende de eerste paar jaar. Voor omliggende landbouwgewassen is dit zeer hinderlijk.

Er is op omringende landbouwgronden schade te verwachten door toename van wild en vogels. Aandacht gaat uit naar vreeschade en fytosanitaire veiligheid.

2. Paragraaf 5.3

De milieucoöperatieve Zak van Zuid-Beveland zal, op basis van een economische bedrijfsvoering, een belangrijke rol vervullen in het beheer.

Beantwoording

1. Uitgangspunt is dat de groene invulling geen overlast mag veroorzaken op het gebruik van aangrenzende agrarische percelen in de omgeving van het plangebied. Dit geldt zowel voor het optreden van wateroverlast (kwel) als voor andere mogelijke hinderaspecten. In het kader van de aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling wordt ingegaan op de te verwachten effecten van de aanleg van het multifunctioneel groengebied op de omgeving. Geconcludeerd is dat de effecten voor de landbouw, buiten de onttrekking van gronden en gebouwen aan het huidige agrarische gebruik, tot een minimum worden beperkt. Middels het treffen van specifieke inrichtings- en beheersmaatregelen, kan eventuele nadelige beïnvloeding van het landbouwkundig gebruik op de aangrenzende percelen grotendeels of zelfs volledig worden tegen gegaan. De initiatiefnemers zijn bereid voor het geval er niettemin toch schade zou voortvloeien uit het groengebied daarvoor een commissie in het leven te roepen, teneinde tot een passende schaderegeling te komen. Overigens komt ook ten aanzien van andere functies naar voren dat bij de realisering van het groengebied over het algemeen sprake is van neutrale tot positieve effecten voor het milieu.
2. Vereniging Natuurmonumenten wordt eigenaar/beheerder en is bereid afspraken te maken met de milieucoöperaties over inscharing van vee.

API-commissie Borsele

Geen reactie ontvangen.

9.3 Overleg over aanmeldingsnotitie mer-beoordeling.

In het kader van het Groenproject 't Sloe is sprake van de aanleg van een groengebied met bouselementen. Omdat het gaat om een oppervlakte van bijna 100 ha. bouselementen is ten behoeve van de besluitvorming over deze activiteit een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Met een m.e.r.-beoordeling kan het bevoegd gezag beoordelen of er redenen zijn een volledige

m.e.r.-procedure te doorlopen. Deze beoordeling is met name afhankelijk van de vraag of er als gevolg van de betreffende activiteit sprake is van specifieke omstandigheden die kunnen leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Belangrijkste conclusie van de Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling is dat met de ontwikkeling van Groenproject 't Sloe een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de realisering van een groene buffer tussen de kern Borssele en het industriegebied Vlissingen-Oost. Tevens wordt daarbij optimaal ruimte geboden aan zowel uitbreiding van de recreatieve mogelijkheden van het gebied als natuurontwikkeling. In algemene zin kan worden gesteld dat er bij de uitvoering van dit project voldoende waarborgen zijn voor een zorgvuldige en duurzame inrichting van het plangebied, waarbij ruimschoots aandacht wordt besteed aan het veilig stellen van bestaande gebiedswaarden. Bij de realisering van dit project is over het algemeen sprake van neutrale tot positieve effecten voor het milieu.

Ingevolge artikel 7.8d, lid 3 Wet milieubeheer is de aanmeldingsnotitie voor overleg toegestuurd aan de Provinciale Commissie Omgevingsbeleid, Sub-commissie gemeentelijke plannen, het Waterschap Zeeuwse Eilanden en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

De ingekomen reacties zijn als bijlage 6 opgenomen achter deze toelichting. Bij de hierna volgende behandeling van de reacties is steeds een puntsgewijze samenvatting gegeven van de betreffende reactie.

Provinciale Commissie Omgevingsbeleid, Sub-commissie gemeentelijke plannen Brief van 30 januari 2003

Reactie

Inspreker kan instemmen met de naar aanleiding van het pré-advies voorgestelde aanpassingen van het voorontwerp-bestemmingsplan en tevens met de uitgebrachte aanmeldingsnotitie inzake mer beoordeling.

Beantwoording

Met instemming wordt van deze reactie kennisgenomen.

Waterschap Zeeuwse Eilanden

Brief van 20 januari 2003

Reactie

Inspreker verwijst naar zijn eerdere reactie op het voorontwerp-bestemmingsplan. De aanmeldingsnotitie geeft geen aanleiding tot het maken van aanvullende opmerkingen.

Beantwoording

Verwezen wordt naar de beantwoording van de reactie van het waterschap onder paragraaf 9.2.

Rijksdienst voor de Monumentenzorg

Brief van 16 januari 2003

Reactie

Bij de inpassing van het nieuwe wegtracé naar de Westerscheldetunnel is intertijd buitengewoon zorgvuldig rekening gehouden met de heersende structuur van het landschap rondom Borssele. Het strakke rechthoekige historische landinrichtingspatroon, dat er inmiddels een paar honderd jaar ligt en nog steeds nagenoeg ongeschonden is, vormde nadrukkelijk de leidraad voor de richting en ligging van de weg. Hoewel het zeer kenmerkende en landelijk unieke orthogonale wegenpatroon indertijd niet werd opgenomen in de bescherming van de kern Borssele, is er zowel door de gemeente als provincie en gebruikers altijd respectvol mee omgegaan.

Het gebied maakt deel uit van het Belvédèregebied Zuid-Beveland. Bij het realiseren van een groenproject dient dan ook, gezien vanuit de historische opbouw van het landschap, eenzelfde ontwerpprincipes te worden gehanteerd en te worden doorgezet.

Het Groenproject 't Sloe is gestoeld op een tweetal aanleidingen;

- A) een maatschappelijke wens om te komen tot een visuele afscherming van het industriegebied. Een lokale onvrede over de aanblik van het nabijgelegen industrie-landschap zou op zijn minst worden getoetst aan een deugdelijke kwalificatie van het huidige landschap in al zijn vormen;
- B) de wens om een groter recreatief uitloopgebied voor extensieve vormen van recreatie en natuur te realiseren. In de nota wordt niet nader aangeduid welke vorm van recreatie en natuur voor de kern Borssele de meest wenselijke is of zou zijn.

Inspreker is echter van mening dat er, gezien vanuit het historische perspectief, sprake is van een onjuiste formulering van de ontwerpopgave. De ontwerpopgave zou als volgt gedefinieerd dienen te worden:

"het huidige cultuurlandschap met het eeuwenoude wegenpatroon vormt primair uitgangspunt voor de verdere herinrichting van dit specifiek Zeeuwse landschap". Het huidige beleid is gericht op behoud en ontwikkeling van het karakteristieke Zeeuwse landschapspatroon en typische Zeeuwse kenmerken. Inspreker geeft in overweging om de nu voorgelegde visietekening nog eens zeer kritisch te (laten) bezien en te (laten) toetsen op basis van strikte en sobere ontwerpuitgangspunten.

Beantwoording

- A) De maatschappelijke wens tot visuele afscherming is evident. Nader onderzoek als door inspreker gesuggereerd, zal daarin naar stellige verwachting geen wijziging brengen. Daarvoor zijn de signalen die ons al gedurende vele jaren bereiken voldoende duidelijk.
- B) Het doel van de aanleg van het groenproject is niet primair het bieden van recreatiemogelijkheden. Het recreatieve aspect is van secundair belang. Er is ook alleen sprake van extensieve recreatie. Dit aspect speelt daarom geen noemenswaardige rol in de locatiekeuze van het groenproject.

In de zoektocht naar natuurcompensatieprojecten is de keus van de daarvoor verantwoordelijke stuurgroep ook op deze locatie, aansluitend aan de Westerscheldedijk gevallen. Zowel het natuurcompensatieproject als het groenproject maken gebruik van de van nature reeds aanwezige krekensystemen in het gebied. Door de combinatie van plannen vindt een bundeling plaats van een aardige omvang.

Het Streekplan Zeeland (1997) en de Evaluatie van het Streekplan (2002) biedt ruimte voor de ontwikkeling van het groenproject ter plaatse. De koppeling met natuurcompensatie versterkt dit nog eens.

In de brief van inspreker wordt gevraagd het huidige cultuurlandschap met het eeuwenoude wegenpatroon als ontwerputgangspunt te kiezen. Hier ligt een opgave tot een visuele afscherming te komen. Bij de invulling van die opgave is nadrukkelijk rekening gehouden met de gegevens in het gebied.

De nota Belvédère is niet bedoeld elke ontwikkeling in het gebied tegen te gaan, maar om in de noodzakelijk of wenselijk geachte ontwikkelingen op gedegen wijze rekening te houden met de cultuurhistorie. In paragraaf 4.3 van de toelichting op het bestemmingsplan is nader aandacht besteed aan de Nota Belvédère. Tevens is als bijlage 9 een rapport (d.d. 29 april 2003) van de Grontmij opgenomen waarin nader wordt ingegaan op de cultuurhistorische achtergronden en inrichtingsprincipes.

Met de inschakeling van landschapsdeskundigen die dit aspect de aandacht heeft geschonken dat dit toekomt, is het groenplan ontworpen. Zo is een evenwichtig plan ontstaan waarbij niet alleen de cultuurhistorie maar ook de landschapsecologie en landschapvisuele aspecten een goede plaats hebben gekregen. Het heeft dan ook geen zin het reeds afgelegde afwegings- en inspraaktraject nog eens opnieuw te doorlopen. Wel vindt nog overleg plaats om in de laatste detailleringsslag tot verdere fijnafstemming te komen.

9.4 Procedure ex artikel 19 lid 2 WRO

Volledigheidshalve wordt er in deze paragraaf kort ingegaan op de reeds gevolgde vrijstellingsprocedure ex. artikel 19 lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van de aanleg van de groenvoorziening.

De inzagetermijn is gelijk opgegaan met de inzagetermijn van de procedure artikel 6a WRO in het kader van het voorontwerp-bestemmingsplan. Tevens heeft er in het kader van de vrijstellingsprocedure nog een hoorzitting op 19 juni 2003 plaatsgevonden.

De ingediende zienswijzen hebben niet tot aanpassingen geleid. Wel heeft er ambtshalve een (geringe) aanpassing van de begrenzing van het perceel tegenover de huiskavel Weelweg 20 plaatsgevonden. Op de plankaart van het ontwerp-bestemmingsplan is deze aanpassing verwerkt.

Op 24 juni 2003 heeft het College van Burgemeester en Wethouders besloten vrijstelling te verlenen om te komen tot realisering van het Groenproject 't Sloe. Voor het besluit zelf en de weerlegging van de zienswijzen wordt verwezen naar bijlage 7.

20 september 2004

